

TISZA MANDÁTUM

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnepek utáni napok kivételével,
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 148. szám.

Nagy-Várad.

Vasárnap, 1913. június 29.

TISZA MANDÁTUMA.

A politikai szenvedélyek hullámai ritkán csaptak olyan magasra, mint most Aradon.

Erthető, hogy az aradi választásnál kormánypárt és ellenzék egyaránt teljes erővel vonultak fel. Elvégre Tisza István akkor lett miniszterelnök, mikor a kormánypárt a parlamentben teljesen leküzdötte az ellenzékét, az ellenzék pedig viszont a Désy-pörben aratott váratlan győzelmet. Lukácsot, a kit a parlamentben sikertelenül ostromoltak, a bíróság előtt sikerült a miniszterelnökségből kibuktatni. Ezt a győzelmet fel lehetett volna használni arra, hogy az ellenzék a caudiumi igának minden látszata nélkül visszatérjen a Házba s helyreálljon az országgyűlés normális működése. Nem tették; ezzel az ellenzék és a kormány közt tátongó szakadék még szélesbedett. Ilyen helyzetben következett be Tisza István kinevezése miniszterelnökké, a minek következtében az új kormányelnök a parlamentáris szokásnak hódolva, új választásnak vetette magát alá.

Aradon tehát éppen a leggyűjtőbb ponton: Tisza személye körül mérte össze fegyvereit a kormánypárt és az ellenzék.

A harc elkeseredettségére jellemző, hogy a csatában felhasználták a választási küzdelmek minden fegyverét.

Volt ezek közt a fegyverek közt éles, de nemes damaszkusi penge; ilyen volt Tisza levele és Apponyi beszéde. Mindkettőben volt erő, tűz és szenvedély, egyik a munkapárt, másik az ellenzék részéről ugy ha-

tott, mint valami lovas attak. De azért az illendő határokat megtartották mindkettő s küzdelmük megmaradt két lovag párviadalának. Beleszólt azonban a viaskodásba a fütykös is, még pedig szintén mindkét oldalról. Károlyi Mihály és Herczeg Ferenc kölcsönös gorbombakodásai nem váltak diszükre egyiküknek sem. Ha már ilyen férfiak is a fütykös nyelvén társalognak egymás politikai pártjáról, mi esoda stílusra számíthatunk az „általános titkos” zsilipjén betóduló tömegektől?

Az aradi választás eredményét különben már tegnapelőtt jelezte Andrassy Gyula gróf azzal, hogy Aradról elutazott és Nagyváradra jött vacsorálni.

Vázsonyi nyilatkozata is elárulta, hogy maga az ellenzék sem számított Aradon diadalra, hanem csak meg akarta nehezíteni a kormánypárt helyzetét. Tisza István gróf ismét képviselője Aradnak. Az elkeseredett, heves harc a miniszterelnök győzelmével végződött.

Nem lehet ennek az eseménynek a jelentőségét eltagadni. Mióta a függetlenségi párt jelentékeny többsége lekötötte magát a nemzetközi szociálisták uszályhordozójává, azóta nem tud a régi erővel, a régi meggyőződéssel föllépni. Ilyen körülmények közt Tisza István aradi győzelme előrelátható volt.

A választás, ugy jelenti tudósítónk, szakadó esőben folyt le, ami egy kissé lelohasztotta a szemben álló pártok tűzét. Jó volna egy ilyen lelohasztó zápor a politikai pártokra általában. Ne nézzék végre egymást ellenségnek, hanem a magyar embert lássák egymásban s

próbáljanak meg mint magyar emberek együtt dolgozni — Magyarorszáért.

Az aradi választás.

Arad, jun. 28.

Reggeltől egész késő éjjelig szakadatlanul zuhogott az eső. Csukott fiakkerek és automobilonok száguldanak az utcákon, minden kocsiiban egy-két képviselő, esetleg méltóságos, vagy kegyelmes ur, akik valamennyien a szavazókat keresik fel, hogy kapacitálják őket, Gyalogos ember a nagy esőben alig látható az utcán. Csupán esendőrök és rendőrök cirkálnak. Az utca képe teljesen nyugodt, annál élénkebb élet van azonban a kávéházakban.

A központi-kávéházban van a Széchenyi-párt választási irodája. Itt tartózkodik egész nap Apponyi Albert, Károlyi Mihály és a többi ellenzéki képviselők s innen indulnak a terrasszon összeverődött nagy tömeg éljenzése közben kortesutjukra.

A városi kávéházban van a munkapárt tanyája. Ők jóval csendesebbek. Hangjukat alig hallani, csak kocsik, autók robognak, egyik képviselő jön, másik utjára indul s mindezt csendben, feltűnés nélkül csinálják.

A munkapártiak a legnagyobb elbizakodottsággal nézik az ellenzék kemény munkáját s a győzelem biztos tudatában várják a nagy harc kezdetét.

Aradnak 5200 választója van. Ebből a pártirodáknak tett számítás szerint 4800 biztosan leszavaz. A munkapárt feltétlenül számít 2200 szavazóra s e számítás szerint a függetlenségi jelöltek legfeljebb 1600 szavazója lehet. A függetlenségi párt sem számít többre 1600–1800 szavazónál, de viszont a munkapárti szavazatokat nem becsülik 2200-ra.

Az előjelekből ítélve a munkapárt számítása realisabb, s bizonyos, hogy Tisza legalább 5–600 szavazattal győztesen kerül ki a választási küzdelemből.

SZEPESSEGI és RUMBURGI VÁSZNAK
Asztalneműek, Schroll-féle schiffonok
URI, NŐI és GYERMEK FEHÉRNEMŰEK
Teljes menyasszonyi kelengyék
SZÖNYEG, FÜGGÖNY, LINOLEUM

**PAPLAN és MATRÁCOK LEGOLCSÓBBAN
BESZEREZHETŐK**

CZILLÉR IMRE

NAGYÁRUHÁZABAN SZENT LÁSZLO-TÉR 2. SZAM.

A felvonulás.

A rettenetes idő dacára is már kora reggel nagy mozgolódás volt észlelhető úgy az ellenzéki, mint a kormánypárti táborhelyen. A korteskedő képviselők már a hajnali órákban megjelentek a gyülekező helyeken és megtették az utolsó intézkedéseket.

A Tisza-párt a Fehér Keresztben gyülekezett és reggel nyolc óra után, cigánybandával az élén, *Herczeg Ferenc, Darvai Lipót, Farkas Pali* és a többi képviselők vezetésével vonult föl a választási helyiség felé a városházára.

Amint a Központi szálloda előtt elhaladt a menet, az ott lévő ellenzékiek zajosan megabugolták a Tisza-pártiakat és kemény, becsmerlő kifejezéseket kiáltottak a menet felé. Incidens azonban nem történt.

Nem sokkal ezután elindult az ellenzéki tábor is. Az ő felvonulásuk imponánságát is elmosta a rettenetes eső és tönkretette az itéletidő, amely egy pillanatra sem szünetel. Mintegy 5-600 ember vett részt a felvonulásban. Az ellenzéki menet élén ott haladtak gróf *Apponyi Albert*, gróf *Károlyi Mihály*, gróf *Somssich Tivadar*, *Barabás Béla*, *Zlinszky István*, *Preszly Elemér* és a többi képviselők.

Általános sztrájk.

A szociáldemokrata párt tegnap este röpcédulákon jelentette be a munkásoknak, hogy a pártvezetőség a mai napra kimondta az általános sztrájkot. A munkások ennél fogva ma reggel a legtöbb gyárban nem jelentek meg és így csaknem az egész városban szünetelt a munka. Mindamellett mégis akadtak üzemek, amelyeknél dolgoznak a munkások.

Kezdődik a választás.

Nyolc órakor bevonul a választási helyiségbe dr. *Fábry Sándor* választási elnök és rövid beszédben jelentette, hogy miután gróf *Tisza István* miniszterelnök lett, lemondott mandátumáról és új választásnak veti magát alá. Bejelenti, hogy eddig két ajánlás érkezett hozzá, az egyikben gróf *Tisza Istvánt*, a másikban pedig gróf *Széchenyi Ala-*

dárt ajánlják képviselőjelöltül. Mindkét ajánlás szabályszerű. A választási aktust egyelőre felfüggeszti és további ajánlást csak fél kilencig fogad el. A szavazás pontban kilenc órakor kezdődik.

Kilenc órakor tényleg megkezdődött a választás három szavazatszedő küldöttség előtt.

Sorshuzás döntötte el ezután, hogy melyik párt kezdi el a szavazást. A sors a Tisza pártnak kedvezett és így Tiszáék vonultak elsőnek az urnához. Tízturnusokban járultak a szavazók a küldöttség elé és természetesen, hogy a turnusokat mindkét párt bírja.

Gróf *Tisza István* első szavazója *Geiringer Márton* volt, gróf *Széchenyi Aladár* pedig dr. *Avarffy Gyula*, a gróf *Károlyi* uradalom intézője.

Tíz órakor a szavazatok így állanak:

Tisza	90
Széchenyi	80

Arad, június 27. (d. e. 10 ó. 40). A szavazás rendben megy. Mindkét részen bőven tömők a turnusokat. A szavazatok aránya most ez:

Tisza	195
Széchenyi	185

Arad, június 28. délelőtt 11 óra 2 perckor ez:

Tisza	225
Széchenyi	215

Déli tizenkét órakor a szavazatok aránya ez volt:

Tisza	590
Széchenyi	582

Eddig minden párt egyformán győzi a turnusokat.

Fél egy órakor a szavazatok aránya ez volt:

Tisza	660
Széchenyi	660

A turnusokat mind a két párt bírja. *Szendrei* szinigazgatót, aki Tiszára szavazott, a Központi szálloda előtt megtá-

madták és meglökdösték. Néhány színész közrefogta és elsietett vele.

A zuhogó esőhöz most szélvész járult. Az emberek, asszonyok az utcákon kicsavarták ruháikat és azután tovább mentek korteskedni.

Délután.

A tisztviselők nagy része a hivatalból csak délután tudott szabadulni és szavazati jogát gyakorolni. Ettől kezdve a választás sorsa el volt döntve. Tisza az első félórán oly fölényt ért el, hogy azt az ellenzék behozni nem tudta soha. Tisza István állandóan két-háromszáz szavazattal vezet. Az ellenzéki tábor úgy látszott, már leszavaztatta pártjának zömét. Alig érkeztek újabb szavazók az urnához.

Az elkeseredett szocialisták az utcán tüntetést rendeztek, mely már majd elfajult, mikor a esendőrok rohamot intéztek a garázdálkodók ellen. Az ellenzéki pártiak minden erejüket megfeszítve igyekeznek még szavazókat gyűjteni.

A szavazatok délután a következőképen állottak:

Fél 2 órakor:

Tisza	1001
Széchenyi	759

A III-ik küldöttségénél alig vannak függetlenségi szavazók.

Fél 3 órakor:

Tisza	1340
Széchenyi	855

A vasutasok.

A vasutasok egy délután egyelőre kijelölt helyiségben gyülekeztek, ahol megjelent *Apponyi Albert* gróf és kapacitálni kezdte őket.

A vasutasok kijelentették, hogy ők Tiszára fognak szavazni. A vasutasok 3 órakor kivétel nélkül le is szavaztak Tiszára.

Fél 4 órakor

Tisza	1499
Széchenyi	1037

LOLO.

Az öreg *Martin* orvos, miután negyven évig Párisban praktizált, falura vonult vissza, s szívesen elbeszélgetett ebédutánonként rózsaillesztos kis kertjében. Ezen az estén a jegyző és a pap voltak hallgatói. Mindannyian kellemes hangulatban voltak, s előtük illatos feketekávé párolgott a barna esészekben.

— Ime a történet — mondotta éppen. — Egy vasárnap délután hívtak hozzájuk. A család az apából állt, a ki szobafestő volt, az anyából, a ki mosni járt az ismerős házakhoz és négy gyermekből, hét hat, négy és három évesek. A lakás az ötödik emeleten, egyetlen szobából állott.

Az anya, harminc éves asszony, jóképű, bátor asszonynak látszott, de a sok gond idő előtt megvénitette. Izgatottan adta elő a tényállást. A férje távollétében kéretett magához, mert az utolsó szülőtől volt szó, a ki ugyan nem beteg, de nem beszél, pedig a kis *Lolo* sem lehet némább, mint testvérei, gyakran rajtakapták, hogy mozgatja az ajkát, mintha önmagával beszélne. Nyilvánvaló tehát, hogy csak nem akar beszélni és ez igazán kétségbeesítő, hogy ily

kis gyermek ilyfoku makacsságot mutasson.

Mialatt rá hallgattam, körülnéztem s megfigyeltem a négy kis gyermeket, a mint az asztal körül ültek. Soványak voltak, színtelenek, de telve életkedvvel és intelligenciával. A kis *Lolo* különösen tetszett nekem: szürke, szelid képű gyermek, nagy homlokkal, kutató szemekkel és gömbölyű orrocskával. Mikor fejét vállára hajtva mosolygott, egészen elragadott s azt a benyomást keltette bennem, hogy nagyon könnyű felfogása.

Először is beszélni próbáltam vele s megismételtem szavaimat: papa, mama, jó napot uram. De egyszerre lehunyta szemhéjait, szája összeszorult és vonásai mozdulatlanokká lettek. Talán tudott volna hangokat adni, de valami különös érzékenység (igen ritka fenomén ez) megakadályozta ebben.

Az eset különösen érdekelt, annál inkább, mert a három idősebb is szinte korukhoz nem illő nyugodtságot mutatott.

Kikérdeztem az anyát a családi életük felől s közben szemügyre vettem az ágyat, amely előtt egy függöny lógott, a gyermekek fekvőhelyét, a szekrényt és a kredencet.

A helyiség tiszta és világos volt, a széken butorzat jókarban volt tartva és mégis valami furesza szomorúság beszélt mindebből. Éreztem, hogy valami nagy aggodalom terjeszkedik itt a levegőben.

És egyszerre egy világos sugár tört agyamba: az anya bevallotta, hogy a férje nagyon ritkán dolgozik valamit, hogy mindennap részeg és hogy otthon rettenetes jeleneteket csinál, amelyek gyakran göresőkben és comában végződnek.

Ez elég volt nekem kiinduló pontul a jelenben.

Elmentem a nélkül, hogy valamit mondtam volna, de meghagytam, hogy azonnal jöjjön valaki utánam, ha részegségi roham vesz erőt az emberen.

Még ugyanaznap estéjén hívtak. Egy harmincöt éves férfit láttam, piszkos bluzban, kopasz fejjel, kiélt szemekkel, aki egyik kezével a falba kapaszkodott, a másikban egy üres üveget forgatott, mint egy fegyvert.

Feleségét és a sarokba menekült gyermekeit vad szitkokkal illette. Összefüggéstelen szavait rettenetes csuklások szakították félbe.

Alig hogy észrevett, tajtékozni kezdett a

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

5 óraker

Tisza	1758
Széchenyi	1183

A második küldöttségnek 6 órára tüzték ki a zárórát.

Fél 6 óraker ez:

Tisza	1856
Széchenyi	1242

Károlyi Mihály gróf panaszt tett az elnöknek, hogy Sternhardt Mór szándékosan huzza a választást ezért, hogy az ellenzéki választókat kifárasztja.

7 óraker ez:

Tisza	2138
Széchenyi	1387

A II. küldöttségnek még 6-700 szavazó van és így a zárórát nem lehet kitűzni. A választás belenyulik a késő éjjeli órákba.

Esti 9 óraker így állanak az arányok:

Tisza	2457
Széchenyi	1558

A záróra fél 10 óraker volt. A választás fél 11 óraker ért véget.

A szavazatok végaránya:

Tisza	2470
Széchenyi	1563

Összesen leadtak 4033 szavazatot.

Tisza Istvánt tehát 907 szöbbséggel a kerület képviselőjévé választották.

A választás befejezése után utcai harc keletkezett. A csendőrökre Öpre László nevű ügyvédjelölt rálött. A tömeg közpört zuditott a csendőrökre. A Központi-kávéház ablakait bevették. Platty és Palugyay képviselőket a csendőrök puskatussal oldalba ütötték.

Éjjelkor Oprét letartóztatták. A város tereit lovascsendőrök száguldják be.

A balkáni bonyodalom Románia fellépése.

Bukarest, június 28.

Beavatott helyen határozottan mondják, hogyha Bulgária és Szerbia között a háboru kitör és Románia emiatt fegyveres akciót kezd, a román kormány nem fog megelégedni a szilisztriai zóna meghódításával, hanem egészen Viddinig fog hadseregével előrenyomulni. A román politikusok és főként a tisztikar a legnagyobb mértékben hangoztatja, hogy ha már Románia háborus bonyodalomba kerül Bulgáriával, akkor ki kell elégiteni minden eddig való aspirációját és a román-bolgár határt véglegesen és minden időre szólván egészen Viddinig kell kitolnia.

Megnyugtató jelentés.

Bukarest, jun 28.

Beavatott körökben remélik, hogy Bulgária és Szerbia az utolsó percben engedni fog, annál is inkább, mert Londonból ma megnyugtató jelentések érkeztek.

Szerbia anektál.

London, jun. 28.

A Daily Mail-nak jelentik Belgrádból, hogy Péter király még ma rendeletet fog aláírni, a melyben a szerb csapatok által megszállott területek annexióját kimondja.

Bulgária engedett?

London, jun. 28.

Diplomáciai körökből jelentik, hogy Románia határozottan és véglegesen állást foglalt Bulgária ellen. Románia újra fellépett eredeti területi követelésével s valószínű, hogy Bulgária ezt a követelést teljesíteni fogja, sőt talán már teljesítette is.

Küzdelem a tüdővész ellen.

A tüdőszanatórium építése.

Abban az emberbaráti nemes munkában, amely a tüdővész pusztítása elleni védekezést tüzte ki célul, a nagyváradi tüdővész elleni védekező egyesület eddig is kivette részét, ezután pedig még fokozottabb mérvben szolgálhatja és szolgálja a magasztos célt.

Az állandó szanatórium épülete nem sokára tető alá kerül s ugy télen, mint nyáron 52 szegény beteg nyer benne ápolást már a közeljövőben.

A monumentális épület felállításában nagy része van Nagyvárad városának, aki az építési összegnek igen tekintélyes részével járul a szanatórium létesítéséhez, továbbá Fetser Antal felsz. püspöknek, Hlatky Endre főispánnak, dr. Hoványi Géza orsz. képviselőnek és Rimler Károly polgármesternek, akik a miniszternél kieszközölték az építésre adott 40,000 korona államsegélyt.

Az egyesület tegnap délután tartotta közgyűlését Fetser Antal felsz. püspök elnöklése alatt.

Elnök ismertette az igazgató-választmány jelentését az elmúlt évről, amely szerint a szanatórium építését Sztarill Ferenc építész vállalta magára, 175000 korona átalányösszegért. Az építés már annyira előrehaladt, hogy az emeletig jutottak el. Ki van vezetve a telepre a vízvezeték, a villany. A kormány jóakarattal viseltetik az egyesület iránt s 40000 korona államsegélyt engedélyezett. Az építésre tehát a fedezet már megvan. Bihnrmege 500 koronát szavazott meg az építésre.

A jelentést tudomásul vették.

Dr. Gerő Sándor igazgató-főorvos terjesztette elő ezután érdekes jelentését. Eszerint az 1912. évben 75 beteget gyógykezelték a nyári üdülőhelyen; és pedig 41 férfit, 34 nőt. Az ápolási napok száma 3420, a napi ápolás átlag 20, egy beteg átlag 46 napig ápolatott.

szája, epileptikus rohamot kapott és fuldokolni kezdett.

Elejtette az üveget, amely összetört a földön s éppen csak annyi időnk volt, hogy felfogjuk, hogy ő is bele ne essék az üvegeserekbe.

Lefektették az ágyra s néhány rázkódás után halálsápadt arcával egészen mozdulatlan maradt s nem lehetett tudni róla: él-e vagy halott.

Ez volt, némi eltéréssel, a gyermekeknek mindennapi látványossága. Most már tisztában voltam a helyzettel. Az első alkoholgőrestől kezdve a kis szoba négy fala között állandóvá vált a bonyodalom. Az idősebb gyermekek mozdulatlanok és némák maradtak atyjuk jelenlétében, de mikor elment, sem mertek játszani vagy nevetni. Amint beértek a szobába, egyszerre urrá lett fölöttük az aggodalom s kénytelenek voltak elfogulatlanul még szólni is.

Es a sors nyomorusága a kis Lolóval szemben tragikussá változott. Magas székébe kapaszkodva, kiülő szemekkel nézett atyjára, szinte kővé meredve s órákhozant maradt így azután is. Fiziológiai gát nem volt a gyermek beszélőképességén, aki különben intelligens és élénk gyermek lett volna, de az atya

delirium félelmetes látványa megölte benne a beszéd bimbózását. Abban a pillanatban, amikor először akarta szólásra nyitni ajakát, egy ordított fenyegetés némitotta el s azóta tényleg nem bírt beszélni; csak a szemei beszéltek, az arkifejezése beszélt, s talán befelé mondta el magának azt, amit akart, de a hang nem akart kijönni ajakán, a hang félt, hogy ismét valami türethetetlen remület jár majd a nyomában. Őt magát, a kis Lolót szinte paralizálta az ijedtség, még künn a lakásból is mintha fojtogatná, az atya létezésének rettenetessége fojtotta el benne a beszéd akcióját. Az egyetlen orvos-ság erre az lett volna, hogy távol Páristól tartásuk a gyermeket, hogy elfelejtse azt, miszerint az atya egyáltalán létezik is. Megígértem, hogy igyekezni fogok a kis Lolót valahol elhelyezni s miután egy megnyugtató teát rendeltem a férfinak, aki mire magához fog térni, lázba esik, otthagytam az anyát és a gyermekeket, hogy magukban várják meg ébredését, mozdulatlanul, az ágyra szegzett szemekkel.

Következő vasárnap még rettenetesebb volt az atya kitörése, mint rendszeren. Fel-döntötte az asztalt s eltört egy széket. A gyermekek kétszer is kénytelenek voltak

előle a lépcsőházba menekülni. Majd felbukott s annyira vonaglott, hogy magára kellett hagyni; nem lehetett megközelíteni, annyira rugott és hadonászott kezével, lábával.

Mikor végre az ágyra fektethették, hörögött s még jobban rázta a göres, mielőtt kataléptikus mozdulatlanságába esett volna.

Mikor a nyugalom helyreállt, az idősebb gyermekek és az anya megmozdultak helyükön, de némák maradtak a rettenetes nyomás alatt. Az anya teát készített, de mindig ijedt arccal fordult az ágy felé, és az idősebb gyermekek utánózták ezt a félénk mozdulatát, mert attól tartottak, hogy a nyomorultnak ezuttal az ébredése is rettenetesebb lesz a szokottnál.

É; egyszerre, mintha egy sötét éjszaka borzalmait után a hajnal ragyogóan kelne a madarak csicseregésére, a kis Lolo, a ki egy helyben ült magas székén, hirtelen megmozdult, felemelkedett, kinyitotta a száját, s könnyedén, egyszerűen, mint olyan gyermek, aki régen beszél, felkiáltott:

— Mama!... Mama!... Jöjj ide! Csokolj meg... add rám a kötényemet... menjünk sétálni... Olyan szép idő van!...

Léon Frapié.

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszer gyárában (Rákóczi-ut, Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kapnak: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti** és **betegápolási** cikkek.

Mentőszekrények nagy raktára, múlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek. **Telefon 419.**

A betegek között 51 volt nagyvárad, 23 férfi, 28 nő; biharmegyei 9, az ország más részéből 15—16—30 év közötti beteg volt az összes ápoltak 80 százaléka. Az ápoltak között legtöbbször volt a cipész és szabó. 21 beteget gyógykezelték ingyen. A betegek között I. stádiumban (kezdődő) volt 22. — II. stádiumban (elhaladottabb) volt 40 és III. stádiumban levő (súlyos) 13. — Az összes be-

tegek között 59 haszonnal használta a kurát. Az igazgató-főorvos jelentését köszönettel vették tudomásul. Ezután elfogadták a múlt évi zárszámadásokat; valamint a folyó évre szóló költségvetést; ez utóbbiban a bevétel 14000 korona, a kiadás 10800 korona. Néhány jelentéktelenebb dolog megbeszélése után véget ért a közgyűlés.

Medgyaszai Jenő nem köteles elégtételt adni.

A becsületbiróság döntése.

Három napi izgalmas vita után befejezést nyert az a kinos affér, amely Medgyaszainé, illetőleg Medgyaszai Jenő és a Gorove testvérek között történt. Tudvalevőleg Gorove László helyett, akit Medgyaszainé inzultált, bátyja, Zoltán provokáltatta Medgyaszai Jenőt.

Medgyaszai, mint már tegnap megirtuk, megtagadta az elégtételt Gorove Zoltánnak. Segédei: Horkay Elemér és Niessner Aladár, amikor látták, hogy Gorove megbízottaival nem tudtak megállapodásra jutni, letették a megbízást.

Ezt levélben tudatták Medgyaszaiával, amelyben sajnálatukat fejezik ki, hogy álláspontjukat a felmerült ügyben nem tudták érvényesíteni.

Erre Medgyaszai, mivel Gorove megbízottai tovább is fegyveres elégtételt követeltek, rábizta ügyét két, előtte addig teljesen ismeretlen katonatisztra, nevezetesen Németh századosra és Stoll hadnagyra.

A segédek ismét összeültek és másfél órai tárgyalás után végre sikerült arra a közös megállapodásra jutniok, hogy ha történt sértés Medgyaszai részéről, azért csakis a sértett kérhet elégtételt.

De Medgyaszai megbízottjai most is kijelentették, hogy felük fegyveres elégtételt nem fog adni. Közös megegyezés folytán került tehát az ügy egy katonából álló választott bíróság elé, melynek tagjai voltak: Reisinger gyalogsági százados, Przibill tüzérszázados, Adda Vilmos huszárfőhadnagy és Raditzky huszárhadnagy.

Tegnap esti 8 órakor ült össze a választott bíróság a Pannonia különtermében és éjjel 11 órakor fejezte be a tárgyalást. A katonai kódex értelmében a bíróság sorshuzás útján választott elnöke: Adda főhadnagy nyomban felkereste Medgyaszai Jenőt lakásán és közölte vele a határozatot:

— A választott bíróság kimondotta, hogy Gorove L. nem kérhet elégtételt, mert aki egy urinőt „mucuskám”-nak szólít, ezzel azt megsértette és mintegy az utcai némberek színvonalára akarta süllyeszteni. Ebből kifolyólag az inzultálásért Medgyaszai Jenő semmiféle elégtételt nem adhat.

— Annál kevésbé van helye a provokálásnak, mert Gorove, az inzultus után bocsánatot kért Medgyaszai Jenőtől. Medgyaszai megbocsátott s ezzel az ügy a lovasági szabályai szerint be van fejezve.

Medgyaszai Jenő különben kijelentette, hogy ezután bármiféle sértésért a polgári bíróság előtt fog elégtételt venni.

Váradizarándokok Lourdesban

Lourdes varázsa. Végpont: Spanyolország. A nagyváradia. — Egy színésznő is megy.

A francia csodaváros ismét aktuális Igazság szerint nem kellene ezt mondanunk, mert hiszen Lourdes örökké aktuális, a hívő és hitetlen világnak mindig grandiozus eseményekkel szolgál. Mióta a kis Bernadette részére havas mezőin rózsák nyíltak, azóta arany sugarak égnek a lourdesi hegyek fölött. És légió szállnak a Hit himmeszainak a kis ragyogó francia-falu felé.

Az Isteni kegy és jószág e pazar forrása átlüktet az egész világon. A gyerek már hall róla s gyönyörű képzeleteket fűz hozzá. Időnkint seregek kelnek távoli országokból, betegek és egészségesek és nem mulik el év, hogy Lourdesból szét ne röpöppen egy fenséges, titokzatos csoda híre.

Minden évben szokás Mária országából elzarándokolni a csodálatos helyre. Kimondhatatlan lelki megnyugvás, erősség és valóságosság költözik azok lelkébe, akik beszívták e kegyhely illatát. Ebben az évben már a harmadik zarándoklat indul Magyarországról és valamennyi nemcsak végtelen lelki örömet szerzett a résztvevőknek, hanem rendkívül tanulságos is volt. Arra hivatott szervezők és vezetők kezében van az ügy s ha lentebb valaki elolvassa az uti programot, roppant perspektíva tárul eléje.

Volt alkalmunk beszélgetni azokkal, akik a július elsején induló zarándoklattal mennek Nagyváradra. Hónapok óta készülnek erre a felséges utra, ez volt egyedüli lelki szenzációjuk s valóban meglepett bennünket az a rajongó hit és lelkesedés, amelylyel Lourdes felé néznek.

Kik mennek Nagyváradra.

Érthető tehát az a lelkes érdeklődés, mely egy-egy ilyen nemzeti zarándoklat alkalmából az egész országban megnyilvánul. Mint mondtuk, most ez a harmadik zarándoklat, s mindegyiknek tulajdonképeni szervezője Tóth János fertőmegyei plébános.

Már hónapokkal ezelőtt szétment az országos felhívás és több százan jelentkeztek. Nagyváradra meglehetősen csekély számban vesznek részt ezen, mert nagyobb részük az előbbi kettővel járta meg a zarándoklatot.

Még a mai nap folyamán Budapestre utaznak: Várszeghy Lajosné, Kazinczy Mária, özv. Molnár Lajosné, Kovács Hanna,

dr. Várszeghy Lajos és Roeskeovics Ferenc Budapesten lesz a találkozás s onnan indulnak együtt a többiekkel Bécs felé.

A névsorban szerényen meghuzódik egy színésznő neve is, a Kovács Hannáé.

Az ő zarándoklása a legfeltűnőbb, mert a rivalda világából bizony kevés vallásos ember őrzi meg lelkesedését. Munkatársunk felkereste a művésznőt, aki lelkeséssel beszélt utjáról.

— Mindennap járok a Szt. László templomba a 9 órás misére. Ott láttam meg a felhívást és nem volt nyugtom, amíg össze nem gyűjtöttem a szükséges összeget.

— Nem is gondolja, milyen boldog vagyok, hogy megláthatom Lourdest. Ha érdekel, küldök majd az utról egy pár sor utleirást.

Megköszöntük a kedves ajánlatot

A nagyszerű program.

Az óriási programot röviden így mondtotta el munkatársunk előtt az egyik résztvevő:

Indulásunk ideje: *Budapestről* július 1-én későn este, *külön gyorsvonaton*. *Bécsből* indulunk július 2-án reggel. *Salzburgban* délalatt több órát töltünk, *Münchenben* meghálunk és másnap délelőtt (3-án) a vérost bejárjuk. Ebéd után indulunk (*Lindautól Romanshornig a Bodensee át hajón*) és *Zürichben* éjszakázunk. Csak délután utazunk tovább *Genf*-be, ahol ismét egy éjet és majdnem egy egész napot töltünk. A következő állomásunk *Lyon*, estétől másnap délig (5-én). Utunkat folytatva *Cettenél* elérjük a *Földközi tengert*. Majd végre berobogunk *Lourdesba*, be és föl a magas *Pyreneusokba*, közel Spanyolországhoz és az *Atlanti Óceánhoz* (7-én), *Lourdesban* 3 napig maradunk, mely idő alatt kirándulhatunk *Biarritzba*, az *Atlanti Óceán* partján fekvő európai fürdőbe.

Lourdesből 9-én éjfélkor indulunk; azért ilyenkor, hogy másnap délben (10-én) *Marseilleben* lehessünk. Innen másnap délelőtt indulunk (11-én) a csodaszép *Földközi tenger* partján *Nizzába*, hol megállunk, majd a még szebb *Rivierán* végig (*Monte Carlo, Mentone, San-Remo, Ventimiglia* stb.) *Genovába*, hol meghálunk és másnap (12-én) délelőtt a várost, különösen temetőjét (mely legszebb egész Európában) bejárjuk. Csak ebéd után utazunk tovább *Milanóba*, hol ismét egy éjszaka és délelőtt leszünk. Mert 13-án csak délután 3 órakor folytatjuk utunkat *Velencébe*, e csoda városba, hol szintén éjet és másnap délelőttöt töltünk (14-én). Ebéd után *Fiuméba* sietünk, ahol újból meghálunk (15-én). Július 16-án délben már *Budapest*en lehetünk *Zágrábon* át.

HERBST Arany-, ezüst-ékszer és óra

: áruháza :

NAGYVÁRAD, Fő-utca, Rákóczi-ut 1. sz.

Guttman-ház (Barna Jenő női divatüzlete mellett.)

Mai naptól kezdve vásárolhatni:

Aranyláncok, nyakláncok 10, 12, 14 kor.
Gyűrűk 4, 5, 8, 10 kor.
Fülbevalók 2, 3, 4, 6, 8 kor.
Karikagyűrű 5, 6, 8 kor.
Acélórák 4, 5, 6 kor.
Ezüst óra 7, 8, 10 kor.
Arany női óra 20, 25, 30 kor.
Férfi aranyóra 35, 40, 50 kor.

Ingaóra 10, 12, 15 kor.
Ébresztőórák 2, 50, 3, 4 kor.
Valódi ezüst kés és villa 6 pár 13—14 kor.
Órajavítás 1 koronától kezdve.
Ékszerjavítások és átalakítások olcsón eszközöltetnek.
Szemüvegek beteg szemekhez orvosi recept nélkül kaphatók.

Tisza István köszönete a vármegyének.

Biharvámegye törvényhatósága legutóbb tartott közgyűlésén Tisza Istvánt, mint az új miniszterelnököt táviratilag üdvözölte.

A miniszterelnök nagyon szívesen vette az ő hűséges vármegyéjének üdvözlését s nyomban meg is köszönte. Tegnap az alispánhoz a következő táviratot küldte a kormány elnöke.

Őszinte örömmel vettem Biharvámegye közönségének szíves üdvözlő táviratát, melyben a vármegye közönsége engem a kormányzat súlyos feladatainak teljesítésében, odaadó támogatásáról biztosít, midőn ezért hálás köszönetet mondok, felkérem alispán urat, hogy őszinte meleg köszönetet a vármegye közönségének tolmácsolni szíveskedjék.

Tisza.

A miniszterelnök táviratát a szeptemberi közgyűlésen fogja tolmácsolni az alispán. Ugyanakkor fogják előterjeszteni Beöthy Pál táviratát is. A Ház elnökének távirata a következő:

Hálatelt szívvel mondok köszönetet a vármegye tekintetes közönségének lekötözö szíves megemlékezéseért

Beöthy Pál.

A két táviratot elő lehetne ugyan terjeszteni a jövő héten tartandó közgyűlésen, azonban nagyon valószínű, hogy ezen a gyűlésen csak nagyon kevesen vesznek részt és így nem tolmácsolhatják azokat az egész törvényhatóság előtt. Így csak a szeptemberi közgyűlés tárgysorozatába vették fel.

Ugyanakkor foglalkoznak az új kormány bemutatkozásával is. Hir szerint a vármegye bizalmat is fog szavazni a kormánynak.

Nincs nagy kár a hegyen.

A hegyi választmány ülése.

Nagyvárad város hegyközségének választmánya tegnap délután ülést tartott dr. Molnár Imre elnöke alatt, amelyen jelen voltak: Bordé Ferenc, Füredy László, Papp György, Székely Sándor, Fehér Gyula, Lukács Géza és Márkus János hegybíró.

A hegybíró jelentése szerint a hegyen a közbiztonság kielégítő volt; az egészségügy megnyugtató. A nyaraló közönség szaporodik. Született 9 gyermek, elhalt 1 egyén. A tavaszi munka befejeztetett. A szőlőtermés szépnek mutatkozik s ha szeptemberben kedvező lesz az időjárás, közepes termés lesz.

A szőlőmoly pusztításáról nagyított hírek kerültek forgalomba. A hegyközség elnöke és a hegybíró bejárták a szőlőket s konstatálták, hogy a szőlőmoly által okozott kár legfeljebb 10 százalék. A szőlőmoly irtása eredménytelen.

Elnök kijelenti a hegybíró jelentése kapcsán, hogy személyesen győződött meg, miszerint akik legjobban panaszkodtak, azok-

nak a szőlőjében a legkevesebb a kár és a termésük igen gazdagnak mutatkozik. Egyes helyeken van kár, de kevés, legfeljebb 10 százalék. Általánosságban nem mutatkozik valami nagyon bő termés a nagyváradi hegyen.

Lukács Géza azt hiszi, hogy átlag nincs eddig 5 százaléknál nagyobb kár.

Csökken a borfogyasztás.

Elnök ezután részletesen ismertette, a nemrég Budapesten tartott orsz. gyűlés tanácskozását, amelyen a borfogyasztás csökkenése felett tanácskoztak. Lépéseket tesz az orsz. szövetség, hogy a dunai hajókon csak magyar bort adjanak; a városok létesíték sűrűsége a városi borpincéket. Tárgyalta az országos gyűlés a dalmát borokkal üzött visszaéléseket, amelyet az tett lehetővé, hogy eltérő az osztrák és a magyar bortörvény, s amíg nálunk tilos a törköbor készítése, Ausztriában ezt megengedi a törvény. A dalmátok éltek ezzel s nagy mennyiségű törköborral árasztották el Magyarországot s így a drágább magyar bor nem kell. Az orsz. egyesület felirt a kormánynak, hogy 1917-ben csak úgy fogadják el a vámközösséget, ha Ausztriában is olyan szigorú bortörvény lesz, mint nálunk van. Ugyanazon gyűlésen foglalkoztak az agrárkölesön ügyével. A kölesönt igénybevevőktől tudvalevőleg lefoglaltak 10 százalékot biztosítékul, amelyre 4 százalék kamatot ígértek. Ez ellen dr. Molnár Imre indított országos akciót. Most a gazdák lefoglalt 10 százalékát elvesztett. A nagy gyűlés felirt a kormánynak, hogy a 10 százalék visszafizetéséért s ha nem kapják meg az összeget, perrel támadják meg az államot.

Az elnök ezen bejelentéseit tudomásul vették.

Védekezés a szőlőmoly ellen.

Dr. Molnár Imre elnök felemlítette, hogy a szőlőmoly elleni védekezés tárgyában kongresszus volt Budapesten, amelyen részt vett. A legkiválóbb szőlősgazdák és szakemberek véleménye is az, hogy semmiféle védekezés nem ér sokat. Ezért, továbbá, mert nem látott még veszélyt, azért nem tartotta szükségesnek a választmány intézkedését és nem tud biztos szert a szőlőmoly ellen. A szőlőmoly most már túl van az első rajzáson; hogy a másik rajzás augusztusban mit hoz, azt nem tudhatjuk.

Lukács Géza kéménnyel permetezéssel tett kísérletet, s ahova odahatott a lé, a moly elpusztult.

Székely Sándor szerint nyáron nem lehet a szőlőmolyt elpusztítani, hanem a bábokat kell a szőlőkarók hasadékainak a beátrányozásával és a tőkék kérgeinek letisztításával tönkre tenni. Ajánlatos a tőkék fejeit teljesen befedni földdel. Azonban ezekkel a védekezésekkel is csak úgy érnek célt, ha az egész országban védekeznek.

Bejelentette elnök, hogy a gazdasági együletben a kormány egyik szakértője érdekes felolvasást tartott a vértetű elleni védekezésről. Felkérte az illetőt, hogy a hegyen tartson a gazdák részére ezen tárgyból előadásokat, amit az illető szakember meg is ígért.

Fiók borközlaktár Nagyváradon.

Elnök a földmívelési minisztériumban szóvá tette, hogy nagy csapás Nagyvárad bortermelőire, miszerint a kormány a bor-

közlaktárt nem Nagyváradon, hanem Bihar-diószegen állította fel s kérte, hogy legalább fiókraktárt állítson fel Nagyváradon a kormány.

A szakreferensektől azt a választ nyerte, hogy a kormánynak az volt az intenciója, hogy borközpontokon, kis helyeken állítsa fel a borközpontokat. Megígérte, különben, hogy a fiók borkraktár felállítására előtt Nagyváradon, nem zárkozik el a kormány.

Néhai Csobánczy Lajos volt választmányi tag halála alkalmából a választmány részvétét jegyzőkönyvbe iktatták.

Apróbb ügyek elintézése után az ülés véget ért.

HUMOR.

BARÁTNŐK KÖZT.

— Képzeld, azt mondják az én Nácikámról, hogy csak a pénzemért vett el engem!

— Csak hadd mondják, jobb így a te Nácikádnak, mintha azt tételeznék fel róla, hogy a te ostoba liba fejedbe lett szerelmes!

MILYEN KÉPET VÁGJUNK?

Kohn ur, a cégfőnök, nem valami adoniszi szépség, sőt a legjobb barátai szerint is, feléje sem járt annak a tájéknak, a hol a szépséget osztogatták. Egy napon nagyon megharagszik az utazójára s szidja, mint a bokrot. Az utazó hallgat, de olyan ábrázattal, a mely eleget beszél. Kohn ur végleg dühbe gurul nekivörösödve kiabál:

— Hallja maga, a mikor én magával beszélek, ne vágjon nekem ilyen pofákat!

— Nü ná, ha én értenék a pofavágáshoz, akkor első sorban magának vágnék valamivel türethetőbb pofát!

ŐSZINTESEG.

— Mondja meg őszintén, uram, mit szól a leányom hangjához?

— Őszintén szólva, feltétlenül érdemes lesz a kodves leányát kiképeztetni a rajzban.

TAKARÉKOSSÁG.

— Tegnap vettem egy automobilt.

— Ugyan! És ki ugratott bele ebbe a vásárba?

— A feleségem Megmagyarázta, mennyit fogunk megtakarítani azon, hogy állandóan lesz otthon benzín a kártyatisztításhoz.

JÓ VENDÉGLŐ.

— Pincér! A tegnapi gombától mérgezést kaptam!

— Mérgezést? No akkor megnyertem a fogadást a gazdámval szemben!

SZERETETREMÉLTÓ.

— Nézd Annuskám ezt a csipkét a bluzomon. Igazi kézimunka. Legalább ötven éves.

— Gyönyörű! És úgy-e, édesem, te magad készítetted?

ZENKER

modern fényképész műterme

Helyi és vidéki telefon 12-26. Szent János-u. 72.

Finom kidolgozású levelezőlapok 6 drb 1 K 40 f.
Fényképeket 50%-kal olcsóbban készítem mint bármelyik fényképész Nagyváradon. A menyszonyi felvételek kedvezményes árban készülnek. Tisztelt megrendelőim 6 db fénykép után 3 levelező lapot ajándékba kapnak.

A MUNKÁSOK PÉNZE szociáldemokrata kézben.

Melyik a legdrágább hivatal?

A kormány legsürgősebb teendői közé tartozónak tartja a közvélemény már régen a munkáspénztárak reformját. Lehetetlen állapot az, hogy egy párt a maga részére egyszerűen kisajátítsa a munkáspénztári hivatalokat s agitátorainak a munkásbiztosítás örve alatt adjon ellátást.

A Kath. Népszövetség tagsági illetménye gyanánt járó fizetek legutoljára rendkívül tanulságos cikket közöl arról, mennyit emészt fel a munkáspénztárnak személyzeti kiadása? A cikkek erre vonatkozó adatai a következők:

Biztosítva volt a kerületi pénztáraknál: 1907-ben 524 ezer, 1908-ban 654 ezer, 1909-ben 745 ezer férfi és nő.

Bevétel tagsági járulékokból: 1907-ben 8 millió 958 ezer K, 1908-ban 14 millió 455 ezer K, 1909-ben 15 millió 851 ezer K.

Ugyanígy jellegű pénztáraknál a bevétel **Ausztriában:** 1907-ben 24 millió 272 ezer K, 1908-ban 26 millió 730 ezer K, 1909-ben 28 millió 756 ezer K.

A Németbirodalomban: 1907-ben 190 millió 199 ezer K, 1908-ban 200 millió 167 ezer K, 1909-ben 214 millió 416 ezer K.

Segélyezés összege: Magyarországon: 1907-ben 7 millió 239 ezer K, 1908-ban 11 millió 664 ezer K, 1909-ben 13 millió 232 ezer K.

Ausztriában: 1907-ben 20 millió 770 ezer K, 1908-ban 22 millió 827 ezer K, 1909-ben 24 millió 574 ezer K.

Németbirodalomban: 1907-ben 170 millió 216 ezer K, 1908-ban 186 millió 435 ezer K, 1909-ben 193 millió 202 ezer K.

Kezelési költségek: Magyarországon: 1907-ben 1 millió 696 ezer K, 1908-ban 2 millió 592 ezer K, 1909-ben 2 millió 796 ezer K.

Ausztria: 1907-ben 2 millió 986 ezer K, 1908-ban 3 millió 313 ezer K, 1909-ben 3 millió 684 ezer K.

Németbirodalom: 1907-ben 17 millió 552 ezer K, 1908-ban 19 millió 109 ezer K, 1909-ben 20 millió 300 ezer K.

Az összes jövedelemből kezelési költségre megy:

Magyarországon: 17,6 százalék.

Ausztriában: 8,5 százalék.

Németbirodalom: 4,9 százalék.

A legtöbbet mond az utolsó számoló pont. Kiténik belőle, hogy a mi munkásbiztosító pénztáraink kezelése a **legdrágább**. Kétszer olyan drága, mint az osztrák és **négyszer olyan drága, mint a német.**

Dacára az ilyen drága kezelésnek, mégis megtörténhetik, hogy a munkaadók be nem hajtott járuléka 5 millió 390 ezer koronára szaporodott fel.

Természetes, hogy ilyen gazdálkodás mellett a pénztárak deficitet küldönek. Pedig a kormány is ad évi segílyt az igazgatóság költségeihez és pedig 1913. évben 1 millió 600 ezer koronát.

A szóval való buzdítás helyett ezek a hivatalos adatok indítsanak minden pénztári tagot arra, hogy jogát gyakorolja, érdekét védje és a pénztárt egy párt céljaira kisajátítani ne engedje.

Ilyen horribilis kezelési költséggel semiféle vállalkozás sokáig fenn nem állhat. A

jövedelemnek csaknem egyötöd részét a kezelés emészt fel, a mi annyit jelent, hogy mire a munkások keserves filléreiből összeszedett, a munkaadóktól tüzzel-vassal behajtott pénz eljut céljához, a beteg munkáshoz, már minden öt koronából csaknem egy koronát leolvasztott a kezelés. Ezen az állapoton a törvényhozásnak kell segítenie, még pedig sürgősen.

EMLÉKSOROK a nagyváradi közönségnek.

Irták a távozó színészek és színésznők.

*

Még ma meg holnap gyulnak ki a rivalda lámpái s aztán kapuzárás lesz. Az idén a közönségnek több kedveltje bucsuzik, most még itt vannak, de ki tudja, hová fújja őket az őszi szél... Kit jobbra, kit balra.

S ugy elfelejtik őket, mintha itt sem lettek volna. Októberben új emberek jönnek s ők is meg akarják maguknak hódítani a közönséget. És ez így van rendén, mert így nem unnak egymásra színész és publikum.

Az idén különös szeretettel bucsuztatnak egyeket. Bent a színházban virágos és taps között válnak el. Mi alkalmat akarunk adni a távozóknak, hogy itt is elbucsuzzanak, kiki tetszése szerint írjon egy pár sort közönségének. Ugy, ahogyan temperamentuma diktálja.

Egyiken som változtattunk, úgy adjuk közre, ahogyan ők megírták. Szenvedjék ők érte az ódiomot.

*

Horváth Mici:

— Kedves Szerkesztő ur, én nagyon, de nagyon szeretnék sirni. Olyan szép volt ez a két esztendő, mint egy álom... Elviszem magammal Pécsre a mamámat meg a esztrákat. És Váradra fogok gondolni, amikor szép estém lesz, mindig csak Váradra...

— Azt kívánom az én drága közönségemnek, hogy kapjon jobbat, szebbet, mint én. De én aligha kapok jobbat, mint ők voltak.

Kassay Rózsi:

— Az én váradi életem rövid volt, de gazdag. Ezt a közönségnek köszönhetem. Mindig hálásan fogok emlékezni Nagyváradra.

Kovács Hanna:

— Azt mondják, hogy nagyon szépek a fényképeim. Itt hagyom emlékül őket.

Sebestyén Irma:

— Én zavarban vagyok, mikor emléksorokat kell írnom. Én drága és szép emléktárgyakat szeretek elvinni. E tekintetben Nagyváradra nem lehet paraszom.

Binder Károly:

— Nem is tudom, hogy miért megyek el. Most kezdenek szeretni és mégis elmegyek. Igaz, hogy anyagi gondok miatt, de ehhez senkinek semmi

köze. Az én ambícióm kielégítette az a pár őszinte siker, amelynek méltatása éppen e lapban jelent meg. Azért melegen köszöntöm innen az egész közönséget.

Kabos Gyula:

— Mit? Én irjak emléksorokat? ... Nem írok. Az én emlékem örökké fog élni! Igaz Gózon?

Ocskay Mihály:

— Szeretnék itt maradni mert van szívem. A színpadon és a tenispályám elért sikereimet engedjék meg, hogy egy színvonalra helyezzem.

Ponghó László:

— Soha sem nyugtalanított a zajos siker és az olesó dicsőség. Váradról egy jól meg alapozott karrier reményével távozom.

A Pável-fürdő sorsa.

Nem pusztul el a fürdő.

Az igazgató nyilatkozata.

A Tiszántul írta meg elsőnek, hogy néhai Pável Mihály volt nagyváradi görög katolikus püspök hagyatéka a szatnai Pável-fürdő gazdát cserélt. A fürdőt az örökösök ugyanis eladták. Megjelent közleményünkre tegnap a fürdő jelenlegi igazgatója s egyes felvilágosításokkal válaszolt. Készséggel adunk helyet a felvilágosításoknak, mert abból azt látjuk, hogy az új tulajdonos nem akarja eltüntetni a messze vidéken a híres sósfürdőt a magyar fürdők névsorából, hanem teljesen modern alapon akarja azt tovább fejleszteni és a jelenlegi hiányokat kiküszöbölni.

Egyébként a jelenlegi épületek közül csak kettő vizes némileg, ezek is a jövő szezonban már teljesen használható állapotba lesznek hozva. A fürdő épületei közül pomás rózsáligetek virulnak. A rózsák parkokat igen szép szökőkutak díszítik.

A földszüppedések tényleg léteznek, azonban ezek a fürdőtől oly nagy távolságra vannak, hogy a vendégek oda szoktak kirándulni és mint érdekes látványt szokták megtekinteni.

A kinestár által létesített Lajos sósfürdő egyáltalán nem konkurense a Pável-fürdőnek. A Lajos-fürdő ugyanis nem nyilvános jellegű és egy kisebb szabású épületen kívül egy nagyobb kertből áll, mely nem alkalmas hosszabb tartózkodásra.

Ami pedig a sósvíz elvonását illeti, melyre kilátás volt, egyáltalán nem fenyegeti a Pável-fürdőt.

Az új tulajdonos különben, mint az igazgató írja, óriási összegeket fog áldozni, hogy a Pável-fürdő a felvidék egyik legszebb fürdője legyen. Jelenleg nagyszabású átalakítási munkálatok folynak a fürdő területén. Ha még az idén nem is, de jövőre már olyan karban lesz a hanyatlásnak indult fürdő, hogy számos külföldi vendég is fel fogja keresni.

Az árvaszéknél egyébként már az eladási árak befizetésénél tartanak és egyáltalán nem törődnek vele, hogy minő sors vár a fürdőre. Annyi azonban tény, hogy ha az árvaszék el nem adja a fürdőt az pár év alatt eltűnt volna Aknaszlatina határából.

Tavaszi és nyári a legszebbek Reinnál
amerikai cipők Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

A MUNKÁSOK PÉNZE szociáldemokrata kézben.

Melyik a legdrágább hivatal?

A kormány legsürgősebb teendői közé tartozónak tartja a közvélemény már régen a munkáspénztárak reformját. Lehetetlen állapot az, hogy egy párt a maga részére egyszerűen kisajátítsa a munkáspénztári hivatalokat s agitátorainak a munkásbiztosítás örve alatt adjon ellátást.

A Kath. Népszövetség tagsági illetménye gyanánt járó fizetek legutoljára rendkívül tanulságos cikket közöl arról, mennyit emészt fel a munkáspénztárnak személyzeti kiadása? A cikkeknek erre vonatkozó adatai a következők:

Biztosítva volt a kerületi pénztáraknál: 1907-ben 524 ezer, 1908-ban 654 ezer, 1909-ben 745 ezer férfi és nő.

Bevétel tagsági járulékokból: 1907-ben 8 millió 958 ezer K, 1908-ban 14 millió 455 ezer K, 1909-ben 15 millió 851 ezer K.

Ugyanígy jellegű pénztáraknál a bevétel *Ausztriában:* 1907-ben 24 millió 272 ezer K, 1908-ban 26 millió 730 ezer K, 1909-ben 28 millió 756 ezer K.

A Németbirodalomban: 1907-ben 190 millió 199 ezer K, 1908-ban 200 millió 167 ezer K, 1909-ben 214 millió 416 ezer K.

Segélyezés összege: Magyarországon: 1907-ben 7 millió 239 ezer K, 1908-ban 11 millió 664 ezer K, 1909-ben 13 millió 232 ezer K.

Ausztriában: 1907-ben 20 millió 770 ezer K, 1908-ban 22 millió 827 ezer K, 1909-ben 24 millió 574 ezer K.

Németbirodalomban: 1907-ben 170 millió 216 ezer K, 1908-ban 186 millió 435 ezer K, 1909-ben 193 millió 202 ezer K.

Kezelési költségek: Magyarországon: 1907-ben 1 millió 696 ezer K, 1908-ban 2 millió 592 ezer K, 1909-ben 2 millió 796 ezer K.

Ausztria: 1907-ben 2 millió 986 ezer K, 1908-ban 3 millió 313 ezer K, 1909-ben 3 millió 684 ezer K.

Németbirodalom: 1907-ben 17 millió 552 ezer K, 1908-ban 19 millió 109 ezer K, 1909-ben 20 millió 300 ezer K.

Az összes jövedelemből kezelési költségre megy:

Magyarországon: 17,6 százalék.

Ausztriában: 8,5 százalék.

Németbirodalom: 4,9 százalék.

A legtöbbet mond az utolsó számoló pont. Kiténik belőle, hogy a mi munkásbiztosító pénztáraink kezelése a *legdrágább*. Kétszer olyan drága, mint az osztrák és *négyeszer olyan drága, mint a német*.

Dacára az ilyen drága kezelésnek, mégis megtörténhetik, hogy a munkaadók be nem hajtott járuléka 5 millió 390 ezer koronára szaporodott fel.

Természetes, hogy ilyen gazdálkodás mellett a pénztárak deficittel küzködnek. Pedig a kormány is ad évi segélyt az igazgatóság költségeihez és pedig 1913. évben 1 millió 600 ezer koronát.

A szóval való buzdítás helyett ezek a hivatalos adatok indítsanak minden pénztári tagot arra, hogy jogát gyakorolja, érdekét védje és a pénztárt egy párt céljaira kisajátítani ne engedje.

Ilyen horribilis kezelési költséggel semiféle vállalkozás sokáig fenn nem állhat. A

jövedelemnek csaknem egyötöd részét a kezelés emésztí fel, a mi annyit jelent, hogy mire a munkások keserves filléreiből összeszedett, a munkaadóktól tüzzel-vassal behajtott pénz eljut céljához, a beteg munkáshoz, már minden öt koronából csaknem egy koronát leolvasztott a kezelés. Ezen az állapoton a törvényhozásnak kell segítenie, még pedig sürgősen.

EMLÉKSOROK a nagyváradi közönségnek.

Irták a távozó szí- néseket és színésznők.

*

Még ma meg holnap gyulnak ki a rivalda lámpái s aztán kapuzárás lesz. Az idén a közönségnek több kedveltje bucsuzik, most még itt vannak, de ki tudja, hová fujja őket az őszi szél... Kit jobbra, kit balra.

S ugy elfelejtik őket, mintha itt sem lettek volna. Októberben új emberek jönnek s ők is meg akarják maguknak hódítani a közönséget. És ez így van rendén, mert így nem unnak egymásra színész és publikum.

Az idén különös szeretettel bucsuztatnak egyeket. Bent a színházban virágosó és taps között válnak el. Mi alkalmat akarunk adni a távozóknak, hogy itt is elbucsuzzanak, kiki tetszése szerint írjon egy pár sort közönségének. Ugy, ahogyan temperamentuma diktálja.

Egyiken som változtattunk, úgy adjuk közre, ahogyan ők megírták. Szenvédjük ők érte az ódiomot.

*

Horváth Mici:

— Kedves Szerkesztő ur, én nagyon, de nagyon szeretnék sirni. Olyan szép volt ez a két esztendő, mint egy álom... Elviszem magammal Pécsre a mamámat meg a csokrokat. És Váradra fogok gondolni, amikor szép estém lesz, mindig csak Váradra...

— Azt kívánom az én drága közönségemnek, hogy kapjon jobbat, szebbet, mint én. De én aligha kapok jobbat, mint ők voltak.

Kassay Rózi:

— Az én váradi életem rövid volt, de gazdag. Ezt a közönségnek köszönhetem. Mindig hálsan fogok emlékezni Nagyváradra.

Kovács Hanna:

— Azt mondják, hogy nagyon szépek a fényképeim. Itt hagyom emlékül őket.

Sebestyén Irma:

— Én zavarban vagyok, mikor emléksorokat kell írnom. Én drága és szép emléktárgyakat szeretek elvinni. E tekintetben Nagyváradra nem lehet paraszom.

Binder Károly:

— Nem is tudom, hogy miért megyek el. Most kezdenek szeretni és mégis elmegyek. Igaz, hogy anyagi gondok miatt, de ehhez senkinek sommi

köze. Az én ambícióm kielégítette az a pár őszinte siker, amelynek méltatása éppen e lapban jelent meg. Azért melegen köszöntöm innen az egész közönséget.

Kabos Gyula:

— Mit? Én irjak emléksorokat? ... Nem írok. Az én emlékem örökké fog élni! Igaz Gózon?

Ocskay Mihály:

— Szeretnék itt maradni mert van szívem. A színpadon és a teniszpályám elért sikereimet engedjék meg, hogy egy színvonatra helyezzem.

Ponghó László:

— Soha sem nyugtalanított a zajos siker és az olesó dicsőség. Váradról egy jól meg alapozott karrier reményével távozom.

A Pável-fürdő sorsa.

Nem pusztul el a fürdő.

Az igazgató nyilatkozata.

A Tiszántul írta meg elsőnek, hogy néhai Pável Mihály volt nagyváradi görög katolikus püspök hagyatéka a szlatinai Pável-fürdő gazdát cserélt. A fürdőt az örökösök ugyanis eladták. Megjelent közleményünkre tegnap a fürdő jelenlegi igazgatója s egyes felvilágosításokkal válaszolt. Készséggel adunk helyet a felvilágosításoknak, mert abból azt látjuk, hogy az új tulajdonos nem akarja eltüntetni a messze vidéken a híres sósfürdőt a magyar fürdők névsorából, hanem teljesen modern alapon akarja azt tovább fejleszteni és a jelenlegi hiányokat kiküszöbölni.

Egyébként a jelenlegi épületek közül csak kettő vizes némileg, ezek is a jövő szezonban már teljesen használható állapotba lesznek hozva. A fürdő épületei közül pomás rózsáligetek virulnak. A rózsaparkokat igen szép szökőkutak díszítik.

A földsíppedések tényleg léteznek, azonban ezek a fürdőtől oly nagy távolságra vannak, hogy a vendégek oda szoktak kirándulni és mint érdekes látványt szokták megtekinteni.

A kincstár által létesített Lajos sósfürdő egyáltalán nem konkurense a Pável-fürdőnek. A Lajos-fürdő ugyanis nem nyilvános jellegű és egy kisebb szabású épületen kívül egy nagyobb kertből áll, mely nem alkalmas hosszabb tartózkodásra.

Ami pedig a sós víz elvonását illeti, melyre kilátás volt, egyáltalán nem fenyegeti a Pável-fürdőt.

Az új tulajdonos különben, mint az igazgató írja, óriási összegeket fog áldozni, hogy a Pável-fürdő a felvidék egyik legszebb fürdője legyen. Jelenleg nagyszabású átalakítási munkálatok folynak a fürdő területén. Ha még az idén nem is, de jövőre már olyan karban lesz a hanyatlásnak indult fürdő, hogy számos külföldi vendég is fel fogja keresni.

Az árvaszéknél egyébként már az eladási árak befizetésénél tartanak és egyáltalán nem törődnek vele, hogy minő sors vár a fürdőre. Annyi azonban tény, hogy ha az árvaszék el nem adja a fürdőt az pár év alatt eltűnt volna Aknaszlatina határából.

Tavaszi és nyári a legszebbek Reinnál
amerikai cipők Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

Boldog már a magyar!Irja: *Rosenblüth Mór.*

Gruss aus „Nyirbátor és Vidéke“.

Magyarország közepe Nyirbátor, mert mikor a térképet összehajtuk, a hajtás körülbelül oda esik. Nyirbátor közepe a „Nyirbátor és Vidéke“ című világlap, mert a sajtó körül fordul meg minden, még a Nyírség is. A nyirbátori sajtó közepe pedig Rosenblüth Mór ur, a „Nyirbátor és Vidéke“ című világlap fő-, felelős, segéd- és alszerkesztője, egyetlen munkatársa és talán kihordója is.

Rosenblüth Mór szerkesztő ur gondolt merészet és nagyot és elhatározta, hogy a világ közepéről, Nyirbátorról hemutajta Magyarországot és társországainak Vadász Lipót államtitkárt. Elkövette pedig ezt a világraszóló bemutatást a következő szerény sorokkal:

»Megnézem. Középmagas, kis gondozott szakállu ember. Nincsenek benne a Lohengrin-dacoságból jellegzetes fiziognómikus arcvonások. Nem is tanulmányfej. A megtesztült ész, a meggondoltság inkarnációja, a megfontoltság megszemélyesítője s a komoly tárgyilagosság szobrát ő róla lehetne megmintázni. Az egyszerű édes embert a szív csókolni akarná, de az ész fegyelmezett hallgatója átmege az imádásból a hódolatba. Es Uram, Istenem! Mennyi jót, mennyi jólétet, mennyi jó törvényt, mennyi botlásainak helyrehozását várhatja az ország, amelynek egy Vadász Lipótja van, szinte halom a későbbi iskolásgyerekeket, amint tanulják az új, erős, gazdag Magyarország történelmét és azt Vadásznál kezdik. Már előre olvasom a majdani történészek munkáit Magyarország megújulásáról és annak egyik pillérlerakójáról, dr Vadász Lipótról. Adjon a magyarok Istené még a mi sokat próbált, sokat szenvedett országunknak sok Vadász Lipótot!»

Nehogy kétség származzék a szerzőség iránt, alá is van írva: Rosenblüth Mór.

Nagy kár, hogy az itt jelzett új történelmet mindjárt nem is kezdte írni a Nyirbátor és Vidéke, megtéve első magyarnak Vadász Lipótot, a másodiknak pedig természetesen Rosenblüth Lohengrin Mórt.

Van a cikkekének egy érdekes része: amelyben a magyarok Istenétől mentül több Vadász Lipótot kér Mór szerkesztő ur. Hm—hm — no, nyelvünk egyet. De Rosenblüth Mórt még a Nyirbátor és Vidéke sem mer többet kérni, mert ilyen nagy férfiúból ez az egy is sok.

Vadász Lipót egyébként Rosenblüth Lohengrin Mór cikke óta a körülményekhez képest ismét jól érzi magát.

A belügyminiszter mandatum.

Budapest, június 19.

Ma reggel volt a dicsőségmentes keletben a képviselőválasztás. Félkilencor a jelölési határidő lejárt és egyedül csak Sándor János belügyminisztert ajánlották. Reggel kilenc órákor, a törvényes időben báró Bornemissza János választási elnök Sándor János belügyminisztert a kerület egyhangúlag megválasztott képviselőjének jelentette ki.

Sándor János belügyminiszter ma délután érkezett meg Dicsőségmentesbe. A város vezetősége és a választópolgárok küldöttsége fogadták a pályaudvaron. Ezután hosszú kocsisorban sétát tettek a városban, majd 250 terítékes banket volt a belügyminiszter tiszteletére.

Érdekes árverés Zöldfa-utcán.**Csalódott árverelő.**

A jelenlegi rossz pénzviszonyok folytán egyik adóssággal terhelt épület a másik után kerül új gazda kezére. Alig pár héttel ezelőtt árverettek el két emeletes bérházat a váradi új palota sorokból és tegnap már újból pergett a dob egy emeletes ház felett.

Az árverés alá került épület tulajdonosa *Teszler Miksáné* volt, aki dr Mayer Lászlótól vette meg a régi épületet.

Az ócska ház helyét csakhamar modern palota foglalta el. Az új épület azonban a legdrágább időben épült, úgy hogy az új épület egyáltalán nem hozta be az építkezési költségek kamatait. Az építkezésre de a telek vásárlásához is a nagyszabeni földhitelintézet nyújtott hitelt 340.000 korona erejéig.

Az építkezést *Rendes Vilmos* építész teljesítette. Az építkezés költségeit azonban nem kapta meg teljes egészében, mert még 45000 korona adósság maradt fenn, amit az épületre rátábláztatott.

Időközben elérkezett a nagyszabeni banknál lévő tartozás törlesztése, amit nem tudott teljesíteni a tulajdonos. A hitelezők pereltek s a bíróság elrendelte a végrehajtást.

Az árverést tegnap délelőtt 9 órára tüzték ki. Nagy számban jelentek meg az árverésen úgy a hitelezők, mint az érdeklődők. Az árverésen négyen akartak részt venni, mint árverelők. Ezek le is tették a bánatpénzt. Az árverés azonban nagy meglepetést hozott mindenkire.

Kezdetét vette ugyanis az árverési aktus.

— Háromszáznegyvenezer korona először!

— Háromszáznövelevenezer korona! Hangzott el az első ajánlat.

Mindenki meglepődve nézett a hang felé. Az ajánlatot *Rendes Vilmos* tette.

— Háromszáznövelevenezer korona. Először.

Mindenki izgatottan várta, hogy ki ígér többet a házra. A várakozók között volt *Rendes is*, aki azt hitte, hogy mégis lesz valaki, aki ha pár koronával is, de többet ígér az épületért. Ő ugyanis csak az esetben kaphatta volna meg a pénzét, ha valaki megígéri a 386000 koronát.

— Háromszáznövelevenezer korona, másodszer.

Mély csend.

— Háromszáznövelevenezer korona, harmadszer.

Ujabb ajánlattevő nem volt. Az épület *Rendes Vilmos* tulajdonába jutott. A csalódott építész nagyon leverten vette tudomásul az eredményt, mert így nem csak a saját követelését veszítette el, de még könnyen rá is fizethet az épületre.

Régiségeket, műtárgyakat és mindenféle alkalmi vételeket veszek, eladok és becsülök.
Házhoz is megyek.
STERNBERG J. Szt. László-tér
Kishidő.

..HIREK..**Tájékoztató.**

Június 28. A Tüdővész ellen védekező egyesület üggyűlése.

Julius 6. Katholikus Népszövetség nyári mulatsága a Püspök fürdőben.

* **Péter és Pál napja.** Az apostolfejedelmeknek szent Péter és szent Pálnak az ünnepét együttesen tartja ma a kath. világ, amint egykor egy városban és egy napon szenvedtek vértanuhalált a keresztény hitért. Az ünnep alkalmából a kath. templomokban ünnepélyes szentmisék és szentbeszédnek lesznek a szokott időben. — A székesegyházban reggel 9 órákor papszentelés lesz. Gr. *Széchenyi Miklós* v. b. t. t., megyéspüspök, az ünnepélyes szentmise keretében három végzett papnövendék: *Kreznerics A.* Gyulát, *Pezderka Sándort* és *Mordavszky Józsefet* áldozárokká szentel; egy végzett papnövendék pedig fiatal kora miatt csak diakonust fog kapni.

* **Bérmálás a hadapródiskolában.** Holnap, hétfőn a honvéd hadapródiskolának magas vendége lesz. Gróf *Széchenyi Miklós* v. b. t. t., megyés püspök reggel 7 órákor az intézeti kápolnában szent misét mond, utána pedig kiszolgáltatja a bérmálás szentségét. A főpásztort az intézeti ének- és zenekar *Resch Mihály* intézeti énektanár „Ecce Sacerdos“-ával ünnepélyesen fogadja. Ugyanezen alkalommal előadásra kerül *Resch Mihály* Asz dur miséje. Offertoriumra pedig *Halmay Tibor* növendék *Marschalkó Jenő* honvédszázados Cellosolo kíséretével elénekli Gounod híres „Ave Mária“-ját.

* **Telket keres a város.** Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület Nagyváradon 100—120 középiskolai tanuló részére nevelőintézetet óhajt felállítani, melynek céljaira a városi tanács alkalmas telket keres. Felhívatnak tehát mindazon telektulajdonosok, akik az internátus céljaira alkalmas, lehetőleg a középiskolák közelében fekvő telket az internátus céljaira átengednék, hogy ebbeli szándékukat a városi mérnöki hivatalhoz írásban a telek részletes leírásával és az ár megjelölésével sürgősen jelentsék be. Nagyvárad város tanácsa, 1913. június hó 12. *Rimler Károly*, polgármester.

* **A fürdővasut építése.** A fürdővasut építése ügyében Nagyvárad városa kezdettől fogva úgy járt, mintha nem lenne szükség erre a vasutra. A nagy közönség egy évtizednél régebben várja a vasut kiépítését, de azért évekig hevert a dolog a városházán. Most pedig, mikor a kérdés pénzügyi része már a megoldáshoz jutott s egy bécsi bank vette át a vasutépítés finanszírozását, a város oda akarja kényszeríteni az engedményeseket, hogy évek fáradságos munkáját egyszerűen adják fel. Olyan szerződés aláírására kényszerítették, amely az

A balkáni béke

meghozta az olcsóságot, amiről a t. közönség meggyőződhetik az ismét megnyitott **Rosenfeld Ignác** csipkeáruházában, hol férfi és női fehérneműek, divatcikkék, ernyők, harisnyák, szabókellékek, szalagok, madériák, csipkék, harisnyák, ágygarnitúrák, stráfok, ridikulók és bőrárúk stb. rendkívül olcsó árban kaphatók.

Kossuth-utca Sas-épület, a „Turul“ cipőraktár mellett

érdekeivel ellenkezik. Ugyanis a városi közgyűlés, a tanács javaslatára kimondotta, hogy ha a területhasználati szerződést 30 nap alatt nem írják alá az engedményesek, minden eddigi megállapodás semmis. Ezt az engedményesek megfélembtezték. A miniszter azonban a felebbezés elutasítása mellett a közgyűlés határozatát jóváhagyta. Az engedményesek most már aláírták a szerződést. Eszerint az engedményesek nyolc hónap alatt kötelesek a vasutépítést keresztül vinni. Vajon miféle akadályokat gördít még a város a fürdővasut kiépítése elé?

* **Dr Julier Vilmos** nőorvos három hétre külföldre utazott.

* **Grósz Béla szabadlábbon.** Tegnap éjjel sürgöny érkezett Berlinből, amelyben Grósz Béla jelenti, hogy a vádtanács délután 2 órakor szabadlábba helyezte. Grósz Béla holnap már haza is érkezik bátyja kíséretében.

* **Ki provokált?** Gorove Jenő annak közlésére kért fel bennünket, hogy ő és nem bátyja provokálta Medgyaszait először. És hogy ő nem fenyegette meg Medgyaszait. Helyes. De Medgyaszai az ellenkezőjét állítja. A mai döntés után remélhetőleg nem fognak tovább vitatkozni e fölött, aminthogy most már tárgytalan az ügy.

* **Rajz- és gyermekmunka kiállítás.** A Gyermektanulmányi Társaság nagyváradfi fiókköre folyó hó 29-től július hó 3-ig terjedő időben, az iparos tanulók kiállításával kapcsolatban, a községi polgári fiúiskola tantermeiben rajz- és gyermekmunkakiállítást rendez, amelyet Hlatky Endre, Nagyvárad város főispánja folyó hó 29-én d. e. 11 órakor nyit meg.

* **A leforázott nagybácsi.** Magyarremete községben egyik jómódu gazdánál szolgált Szabó Mariska, aki azonban a múlt havi bérét még most sem kapta meg. Elpanaszolta a baját nagybátyjának, Tenkő Ferencnek, aki nem sokat gondolkozott, hanem elment Szabó Mariska gazdájához. A gazdát nem találta otthon, hanem ott volt a gazdasszonya. Tenkő Ferenc nekitámadt és nem a legfinomabb hangon követelte az unokahuga bérét. Az asszony se kimélte a nyelvét, szó szót követett és a veszedés izgalmaiban a gazdasszony lekapta a tüzhelyről a forró vízzel telt fazekat és végigöntötte vele Tenkő Ferencet. Súlyos égési sebeivel beszállították a belényesi kórházba, az asszony ellen pedig megindították az eljárást.

* **Szerencsétlenség az erdőben.** A váraskőfalvai fatelepen halálos végű szerencsétlenség történt tegnap délután. Zaka Gábor 53 éves munkás egy hatalmas, fával megrakott szekérral jött az erdőből. Hegyen lefelé vezetett a meredek, szűk, köves út, egy fordulónál azután hatalmasat zökent a szekér és Zaka Gábor a koci tetejéről leesett. A zuhanás oly szerencsétlen volt, hogy Zaka Gábor az esés következté-

ben agyrázkódást szenvedett. Munkástársai csak későn vették észre a tehetetlenül fekvő embert. Bevitték a belényesi kórházba, ahol most halállal vívódik.

* **Hymen.** Horváth József törvényszéki pertárnok eljegyezte Barza Máriát.

* **A Kath. Népszövetség nyári mulatságát** a közbejött többnapos esőzés miatt egy héttel el kellett halasztani. A mulatságot mához egy hétre, július 6-án tartják meg. A meghívók és az esetleg már megváltott jegyek is erre a napra érvényesek. Július 6-án egyébként a már közölt program szerint fog lefolyni a mulatság, melyre aznap d. u. 2 órakor külön vonattal lehet kiutazni, éjjel után pedig ismét külön vonat áll a közönség rendelkezésére.

* **Gózon Gyula bucsuja.** Vasárnap bucsizik a Vigadó mozgó színházban Gózon Gyula. A mai előadásokon is a nagyszerű Zerkovitz dalt éneklő az iparos dalárda közreműködésével. A népszerű művész bucsufellépése bizonyára meleg és szívélyes lesz. Pompás a mozgóképek új műsora, a Patkógyár remeke „A regényes nő” című 2 felvonásos dráma, Max Linder új alakítást mutat be „A vetélytársak” című vígjátékban. Ezenkívül érdekfeszítő természetes felvételek és kacagtató bohózatok vannak műsoron.

* **Revolveres családi idill.** Eleds községben történt az eset tegnap délután. Véres családi drámának indult, azonban a tragédia vége — jónevelésű vígjátéki előadás szerinti kibéküléssel, összeesőkolózással szerencsésen oldódott meg. De kezdjük az elején. Bóna András földmivesnek fiatal felesége van, alig egy pár hónapja volt meg a nagy lakodalom. A szerelmes férj azonban nem igen javult meg az otthon meleg fészkében, sőt újabbban más szoknyák után kezdett futkosni. Az elhanyagolt fiatal feleség hamarosan megtudta, hogy férje a tilos felé járkal. Nagyon elkeseredett és amikor tudtul adták neki, a tegnapi szürke, esős délután, hogy az ura azért nincs otthon, mert most is csapodárkodik, elhatározta, hogy végezni fog a hütlennel. Elővette a revolvert és várakozó álláspontra helyezkedett. Este volt már, mikor megjött a férj. Az asszonyka szó nélkül ráfogta a revolvert, Bóna András azonban egy hirtelen ugrással ott termelt, félreütötte az asszony kezét, így azután a golyó az ajtó fájába furódott. És itt következett a vígjátéki fordulat. Az asszony göresös zokogással vetette a férj szemébe a gonoszságát, a férj pedig szépen lecsókolta a könnyeket, kimagyarázta a dolgot, csak mindenfélet ráfogtak az emberek és többet nem így lesz, nem lesz oka féltékenykedni az asszonynak, hisz meggyőződött, hogy neki van a legszebb felesége. Az asszony így aztán megbékült és ma már olyan szépen élnek, mint a legboldogabb mézesetek idején. Azonban mindezek dacára csendháborításért megindították az eljárást ellenük.

* **A katolikus népszövetségi jelvények** megérkeztek és darabonként 30 fillérért kaphatók Zöldy Lajos pénztárnoknál.

* **A gyermek számára való kedves ajándékot** oszt szét ingyenesen a bécsi Nestlé cég. Kedves papír-babák ezek művészi kivitelben, amelyek kellemes szórákozást nyújtanak a gyermekeknek. Ezen ajándékon kívül mindenkinek próbadozokat is küldenek a Nestlé-féle gyermeklisztből s ezt is teljesen díjtalanul. Az ingyen babát és Nestlé-lisztet kívánatra azonnal elküldi a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 127.

* **Összeütközött két tehervonat.** Súlyos vasuti karambol történt tegnap délelőtt a Nagyvárad—Szilágysomlyó közti vicinális vonalon Székelyhid és Apátkeresztur állomások között. Székelyhid felől a 7161. számú tehervonat teljes sebességgel robogott a nyílt pályán, amikor szembejött vele egy külön tehervonat. Az összeütközés elkerülhetetlen volt és bár a mozdonyvezetők, mikor észrevették a fenyegető veszélyt, teljes erejükkel fékeztek, a szerencsétlenség megtörtént. A két mozdony egymásra rohant és a mozdonyok, valamint a teherkocsik nagyrésze összetört. Emberéletben szerencsére nem esett kár, mert a mozdonyvezetők és a vasutasok az összeütközés pillanatában leugrottak. A pálya megrongálódott, úgy hogy órákat vett igénybe a helyreállítása. A vonatok két órai késéssel közlekedtek a vasuti karambol után.

* **Főiskolai értesítés.** A nagyvárad kir. jogakadémián a beiratások az 1913—14. tanév I. felére folyó évi szeptember 1—12-ig a dékánál, 15-ig az egyes tanároknál eszközöltetnek. Beiratás alkalmával minden újonnan belépő joghallgató köteles 6 korona beiratási díjat a könyvtár és minden joghallgató 1 koronát a Mensa Academica javára lefizetni. Az I. félévi tandíj is a beiratáskor fizetendő. A mensa-kedvezmény iránti kérvények (ugyancsak a fenti okmányok csatolása mellett) szeptember hó 15-ig nyújtandók be szintén a dékánál. A pót- és ismétlőalapvizsgálatok f. évi szeptember 9-től 14-ig tartanak. A „Veni Sancte” szept. 1-5n lesz. A nyilvános előadások szeptember 16-án kezdődnek.

* **A Standard Életbiztosító Társaság** július hó első napjaiban biharmegyei főügynökségét a Nagyvárad Hitelbank Részvénytársaságra ruházta át és annak vezetésével Mezey Odón titkárt bízta meg.

* **Házvezetőnőnek** ajánlkozik helyben vagy vidéken egy 27 éves fiatal urinő ki minden háztartási teendőkben jártas. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Az Alkotmányt

megveheti naponta, vagy előfizetheti, ugyezintea az

„Élet”, „Nagyasszonyunk”, „Zászlónk” és „Kis Pajtás”-t

a

Hegedüs Hirlapirodában

Rákóczi-ut 5. — Telefon 1301.

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA D A J K O V I T S
SPECIALISTÁJA Nagyvárad. Sas-palota.

Kertész S. Sándor

női divatruházában

Kossuth-utca elején
Meylepő olesó és szolid árban
szerezhetők be az ős-
szes nyári ujdonságok.

Szép grenadinok, Epon-
ges, vásznak, lüszterek,
szádák és még más min-
dennemű nyári sima és
ternó kelmék, mosó
árak a legmegbízhatób-
bak. **Napernyők.**

M. kir. államvasutások ked-
vezményes szállítója, szabot
árakból 10 % engedmény.

Legszebb menyasszonyi kelengyék.

Telefon 1030. Telefon 1030.

x **ORIÁSI CSŐD**-ben sem lehet ridicült, já-
tékot, ajándéktárgyat, nyakkendő, hajtűket, pénztár-
cát és diszmutárt zlesőbban venni, mint a **Parisi**
Bazárban, SAS alatt.

* **CSODASZÉP**, friss, idej termésű
csemegeszőlő! **Ószibarack, cukordinnye,**
ausztriai idej alma, friss paradicsom stb.
Kitűnő hegyi borok, kőbányai szalon és ma-
láta sörök. **MERTZ NÁNDOR** csemegé üz-
letében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

x **Szandál** 20—25 számig 2 korona; 26—28-ig
2 K 60 f., 29—34-ig 3 K 20 f., 35—42-ig 4 K.,
Vászon cipő 35—42-ig 1 K-tól kezdve szürke és barna
szarvasbőről, női fél cipő 6 kor., női parti fél cipők
3 koronától kezdve Feketénél Szent János-utcán, Kis-
pipa mellett.

* **Cukorka-, csokoládé-különle-**
gességet jobb izlésű közönség csak a Cu-
korka-Bonboniereben vásárol. Nagyvárad Bé-
mer-tér, Benedek Testvérek fióküzlete.

x **A városban** számtalan esetben lehet
esoportosulásokat látni, amint a hölgyek ta-
nácskoznak egymás között azon a hallatlan
olesó árban forgalomba hozott **harisnya és**
keztü cikkeken, amit **Ungerleider**
Salamon harisnya és keztü áruháza
árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4.
sz. alatt.

x **Elsőrendű** uri-, női- és papi szabóság a
Rákóczi-uton. bel- és külföldi szövethüllegességek. a
melyekből rendkívül kedvezményes árban készítenk
bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó divat
szerint. Elvállalunk costumök készítését már harminc
koronától kezdve Szives megkereséseket kérnek Biró
László és Társa uri-, női- és papi-szabók Rákóczi-ut
22. Telefon 832.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgykö-
zönség szives figyelmét a most megnyitott
Rácz és Vass női divatszalonban készülő
eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mér-
sékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben
találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barát-
jukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak
elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olesó árban
szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divat-
ruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagé-kapu
mellett.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31.
szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutá-
nyos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtud-
hatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hun-
gária cipőgyár r.t.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szörme
és plüs kabátokat, szőnyegeket stb. nyári
gondozásra elvállalunk felelősség mellett javi-
tással együtt **Hatvany** és **Szentmiklósy** szü-
esők, Nagy Sándor-u. 1.

x **Ezuton hozom a nagyközön-**
ség szives tudomására, hogy a **Róna Andor-
féle** üzletet megvettem és a raktáron levő
összes kelméket, női kosztümöket, bluzokat,
pongyolákat, selymeket és felöltőket eladásra
bocsájtom. Kiváló tisztelettel **Róth Rózsef**, a
Csipkeáruház tulajdonosa.

x **Eladó** terméstől a **szőlőm, gyümöl-
csöm** járásoként részletfizetésre. Cim a
kiadóhivatalban.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi mű
szer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagy-
váradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany
erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-
csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó
munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

* **Kossuth-utca** 6. sz. ház emeletén a
Körös felőli oldalon modern háromszobás lakás mel-
lék helyiségekkel november 1-re kiadó. Értekezhetni a
Polgári Takarékpénztárnál.

x **Utások**, Félix- és Püspökfürdőbe menni
szándékozóik figyelmébe ajánljuk Serác Aurél sörcsar-
nokát (Váradvelencei állomásnál) hol a közönség ké-
nyelmére modern nyári fedett terraszok állanak
rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapott
Dréher-sör és dupla maláta sör, kitűnő borok, izletes
hideg és meleg ételek kaphatók.

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automo-
bilforgalmi r.-t.”** itteni fiókja június hó 1-én
Kórház-utca 6. sz. alatt modernül berendezett,
ujjonnan épülő GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELYT
nyit meg. A garage és javítóműhely felszerelés-
és kiállítása minden követelményeknek megfelel-
lesz. A társaság eme új vállalkozása automobili-
ta körökben általános meglepedést kelt, annál is
inkább. mivel Nagyváradon és az egész megyében
ily szakszerűen berendezett garage és javítóműhely
az autotulajdo osok között régen érzett közük-
séget pától.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos
Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.)
Javitások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal
minden e szakmába vágó épületmunkát a legogysz-
rűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint.
Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok,
tüzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök,
ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap
hívásra azonnal megjelenek.

x **38 ik Rácz Laczi** női zenekara a
Korona kávéházban. Ma és minden este a
Korona-kávéházban egy elsőrangú fővárosi női zene-
és énekkar hangversenyez a híres **Neszmélyi** kar-
mesternő vezetése alatt naponta változatos műsorral.
A társulat nagányszámokkal működik közre, a gaz-
dagon összeállított műsorból kiemelendő a «Budapesti
vigléányok» című operett, melyet **Neszmélyi** Bözsike
prim énekesnő énekel, a hangverseny kezdete este 8
órákor, szabad bomenet. Szives pártfogást kér **Nesz-
mélyi** karmesternő.

x **Ismét érkeztek** elegáns modell-kalapok UJ-
HELYI RÓZA Rákóczi-utcai üzletébe, finom gyász-
kalapok és fátvolyok is kaphatók. Telefon 130.

* **Kossuth-utca** 12. sz. ház emeletén
háromszobás utcai lakás azonnal kiadó. Ér-
tekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

OCCASSIO ELADÁS
a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

Kossuth-utca 2 sz.
házban a volt Tóth
Zsigmond féle **üzlet-
helyiség** azonnal ki-
adó. Értekezhetni a
Polg. Tak.-pénztárnál

Valódi **Chassala szandá-
lok**, amerikai **tennis cipők**
és szabadalmazott **tennis in-
gek** kizárólag

REICHARD áruháza

cégnél kaphatók.

Engel Dezső

vizsgázott fogtechnikus

Lakását Bémer-térre (EMKE
kávéház emeletére) helyezte át.

Értesítés.

A mai naptól kezdve házhoz szállít a
Schlauch-téri kiosk mindennap **jeges-
kávét és fagyaltot**, kisadag fagyalt 24,
nagyadag fagyalt 30 és jegeskávét 30 fill.
Megrendelések naponta bármely órában el lesz-
nek intézve. **MAGYARI BÉLA** hírneves cigány-
zenekara szórakoztatja a n. érd. közönséget ünne-
p és vasárnap.

Olesó gyógykurák itthon.

Hüléses, csúzos, rheumás fájdalmak el-
len iszap, forró lég, fenyő-fürdők. Ál-
matlanság ellen villanydelej gyógyítás,
hizlaló, soványító kurák.

Nem kell okvetlen gyógyfürdőbe utazni,
mert Nagyváradon is tarthatók a gyógykurák.

Dr Rácz Ödön sanatóriumában

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak
egész nap nyitva. Bentlakóknak olesó panstó.

x **A zenekedvelő közönség** szives figyelmét felhívjuk, Hamza Jenő primás újonnan szervezett 12 tagú bandájára, mely esténként a Fekete Sas kávéházban a szebbnél szebb nótákkal szórakoztatja a közönséget. Prágai különlegességekből összeállított nagy színházi vacsora K 120, kicsi 80 fillér.

* **A kocsitartó közönség** szives figyelmét felhívjuk ÜVEGES JÁNOS kerékgyártó munkáira Báthory-u. 9. sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelennek.

x **Uj fakeskedés.** 2 kor. 20 fillér 100 kiló kiszáritott, fűrészelt aprított bükkfa házhoz szállítással. Iroda: Atlasz József Vámház-u. 31/b

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.
Telefon 1076. Telefon 1076.

x **Rendkívüli cs. k. jótékonycélu államsorsjáték.** Julius 3-án tartják meg Bécsben a közös katonai jótékonycélokra rendezett sorsjáték húzását. A játékterv tartalmaz 21.146 nyereményt készpénzben, 200.000, 50.000, 30.000, 20.000 stb. koronás főnyereményekkel. Sorsjegyek á 4 K. Dohánytözsdekben, bankházakban, adó és postahivataloknál stb. kaphatók.

* **Hölgyek figyelmébe!** Schmidt női fodrásznál — Rákóczi-ut 5. sz. alatt készülnek a lelegegansabb divatfrizurák — továbbá valódi prima hajból mindennemű hajmunkák — u. m. parókák, transzformatiók már 60 K-tól feljebb, divatbandó, hullámrész stb. Lemoshatatlan hajfestés, ondulatió, hajmosás manieür. Telefon 11—98.

* **Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsabban lehessen hölgyeinknek a megrendeléseket feladni a *Mille Juliette* füző-teremnél Nagyvárad Színház-u. 4. Emke mellett. **Készít:** legújabb divatu fűzőket, haskötőt, melltartót, egyenestartót stb. *Allandó nagy raktár fűzővédőkben.* Telefonszám 827.

x **M. kir. Nagyvárad honvédezenekar hangversenye az Európában.** Az «Európa» nagyszállóda gyönyörű kerthelyiségében ma a 4-ik honvédezened zenekara hangversenyez fél 5-től fél 9 óráig — a hangverseny után Rác Józsa teljes zenekara szórakoztatja a n. é. közönséget. — Kitűnő magyar konyha, kőbányai sör és saját termésű borok, szolid és lelkiismeretes kiszolgálás.

* **A korzó sétáló közönsége** ma már így bucsuzik egymástól: Viszontlátásra, találkozunk a közkedvelt Aszódi fióküzletében, a Csokoládé-királynál. Hogy a sétáló közönség óhajának eleget tegyenek, a Csokoládé-király a mai naptól esti 11 óráig a vásárló közönségnek rendelkezésére áll és a már bevált a la Automat-Buffer, sonkás-zsemle, vajás körözött, szardiniák és többféle ingyencsemegék az esteli korzó közönségnek is esti 11 óráig frissen és a legjobb minőségben kiszolgáltatják. 1 adag reklámárban 20 fillér. Cukorkáim minőségei első helyet foglalják el. Kugler-Gerbeaud császári és királyi udvari cukrász főlerakata. A híres valódi Draskovits vingai bonbon mindég frissen kapható. Kiváló tisztelettel Aszódi Mihály, Csokoládé-király üzlettulajdonos.

x **Csödtömeg eladás.** KLEIN SÁNDOR és VILMOS csödtömegéhez tartozó fiók-üzletekből az áruk u. m.: 5000 drb. ridikül kerül eladásra 1 kor.-tól feljebb. Vásznak prima minőség végenként 8 kor. 90 fill. Női színes ernyők 280 fillértől. Női és férfi harisnyák ugyiszintén gyerek zoknik hallatlan olcsó árban lesznek kiárusítva Rákóczi-ut 18. sz. alatt.

Vigyázat!!

DIÓSY SOMA
(DIÓSY MISKA)

CIMFESTŐ, ZOMÁNC Tábla készítő

EMKE és PANNONIA KÖZT

ROSENZWEIG MIDERES MELLETT VAN

TELEFON 839 SZ.

TÓTH JÓZSEF

épület és műbutor asztalos Nagyvárad,
Szilágyi Dezső-utca 12. Lakatos-ház.

A legjutányosabb árszámítás mellett készit mindennemű épület portál és műbutorasztalos munkákat, valamint javításokat a legizlésebb kivitelben.

Tervek- és költségvetésekkel díjtalanul szolgálok.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Vasárnap délután: Jézus élete és halála. este: Cigányprimás.

Hétfő: Leányvásár. (Utolsó előadás.)

Kedd: Pillangó kisasszony és Lili II. felvonása Károlyi Leona felleptével. (Kardalok jutalomjátéka.)

Horváth Mici bucsuja. Páratlan melegséggel és lelkesedéssel készül a színházi közönség Horváth Micinek, a Szigligeti-színház közkedvelt szubrettjének, ma vasárnap esti felleptére, amely a Cigányprimásban fog lefolyni. Horváth Mici bucsuja alkalmával a nagyvárad színpadon ritkán látott impozáns keretekben fog megnyilatkozni a publikum osztatlan szeretete.

REPORTÁZ

— **A Nagyvárad Sport Egylet athlétikai versenye.** Ma rendezi a Nagyvárad Sport Egylet Magyarország kerületének bajnokságával kapcsolatosan országos athlétikai versenyt. Az NSE a legnagyobb gonddal készíti elő a viadalt, hogy a teljes siker el ne maradjon.

Ne hagyja magát félrevezetni! Csillárgyár

Nagyváradon csak egy van. Gyártelep: **Szent János u. 20.** Iroda s raktár: **Bémer tér 3**
A n. é. közönség szives tudomására adom hogy villamos felszerelési vállalatomhoz a **gyártást** is felvettem. **10 éve fennálló** vállalatom a legnagyobb garancia, hogy a legolcsóbb beszerzési forrás cégem. Tömeges partfogást kérve kiváló tisztelettel **STERN**

IRODALOM

Az **Élet** c. szépirodalmi képes hetilap folyó évi június 29. számában Török Gyula folytatja Zöldköves gyűrű c. regényét, elbeszéléseket találunk S. Bokor Malvintól és Jules Lemaitretől, cikkeket Hevesi Sándor, Szederkényi Anna a feministák kongresszusáról írtak, Petrik Albert pedig az artézi fürdőről ismerttetést. Versekert írtak Juhász Gyula, Nil, Lányi Sarolta és Franyó Zoltán. Ezenkívül még a rendes heti rovatok és aktuális illusztrációk teszik élénkké és elevenné az Élet c. legújabb számát. Az Életet a Tiszántul előfizetői kedvezményes áron kapják.

TANÜGY

Beiratkozás a felső keresk. iskolába az 1913—1914. iskolai évre.

1. A beírások a következő iskolai évre június hó 30-ától július hó 5-éig történnek, még pedig akkép, hogy az alsó osztályba július hó 3-áig csak helybeli és biharmegyei illetőségű tanulók, 4-én és 5-én más megyebeli illetőségű tanulók vétetnek fel. Ugyancsak 3-áig tartoznak jelentkezni az alsó és középső osztály végzett, illetőleg javító vagy pótlóvizsgálatra utasított tanulók.

Csak amennyiben a teljes létszám július 5-éig be nem telt, vagy folytatólagos beírás a folyó szeptember hó 6., 7. és 8. napjaiban

Július 4-én és 5-én a középső osztályba való fölvetelre más intézetbeli növendékek is jelentkezhetnek. A felső osztályba idegen intézetben végzett tanulók nem vétetnek föl.

A beirt tanulók az igazgatónál hagyják iskolai bizonyítványukat és felvételi, valamint a tandíj megfelelő részletének befizetése fejében beirási igazolványt kapnak. Beirási díj 20.— K.

3. Ha a tanév elején felvett tanulók a következő tanév elején szeptember hó 8-áig bezárólag az osztályfőnél személyesen nem jelentkeznek, nemcsak a belépésre

Leitmann Dezső bank és keresk. irodája
Nagypiac tér, Gitye házban
megnyillott.

Mindennemű bank és kereskedelmi ügyek keresztelvitel a legrövidebb idő alatt.

Pénz közvetítés olcsó kamattal mellett.

Külön osztály: élet-, baleset-, tűz- és minden más egyéb biztosítások.

való jogosultságukat vesztik el, hanem a beírási díjat is.

2. Levélben vagy írásban való jelentkezésnek helye nincs, mert a szervezet 12. §-a értelmében minden tanulónak a felvételre személyesen a szülő vagy gyám kíséretében kell megjelennie.

4. Első felvételnél a tanuló tartozik születési anyakönyvi kivonatát s az újraléptetésről való bizonyítványát átszolgáltatni.

5. Az évi tandíj:

az alsó osztályban 160 korona;
a középső osztályban 200 korona;
a felső osztályban 240 korona.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA:

A dékán választásról fenntartjuk, amit irtunk: dr. Ágoston Péter a kir. kath. jogakadémia dékánja nem lehetett. Ez a lényeg. Nem is lett. Ez az igazság. Hogy ennek valami tapintatos, enyhe formát adtak, azt nem kifogásolja senki, de a forma a lényegen nem változtat semmit.

„NYILTÉR”

Étterem átvétel.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy a „Fekete Sas” éttermet átvettem és azt a közönség kényelmére, nem kimélve sok költséget és fáradozást, teljesen újonnan berendeztem, *állandóan* kitűnő magyar és francia konyha, *naponta friss zónareggeli*, a **hirneves Pilseni sör** mindég frissen csapolva, magyar és francia pezsgők, kitűnő asztali és fajborok, továbbá mindennemű likörök; *abonensek* elfogadtatnak, kosztot házhoz is adok, Block rendszerbevezetve, 20 százalék engedménnyel, amidőn oda fogok hatni, hogy a t. közönség és az igen tisztelt vendégeim legkényesebb igényeit is kielégíthessem. Magamat a t. közönség jóindulatába ajánlva b. pártfogásukat kéri

Brassói Greissig J.,
a »Fekete Sas« étterem bérleje.

Hungária borozó (büffe)

megnyílt

Rimanóczy-u. 4. sz. alatt
Royallal szemben, szolid női kiszolgálás,
nyitva éjjel-nappal.

Finom hideg ételek és italok,
külön termék rendelkezésre. A
n. é. közönség szives pártfo-
gását kéri

Östreicher József
vendéglős, a szalon kávéház
volt tulajdonosa.

KORN és SCHUBERTH

toilet- és divat festőművészek

megérkeztek.

Műterem: ERZSÉBET-LIGET
INCZE-VILLA.

Ujdonság! Ujdonság!

Bármilyen kalapok és napernyők különleges művészies mosható festékekkel leendő megfestése.

Irodai órák: reggel 8-9-ig
 délután 2-3-ig
 este 7-9-ig

Szülők figyelmébe!!!

ajánljuk a „DONÁT-féle ker. magán-tanfolyamot” ahol mindazon tanulók, akik az iskolában nem tudták a kereskedelmi tantárgyakat elsajátítani, okvetlenül — különös kipróbált módszer alapján — a kereskedelmi életben szükséges tudományt megszerezhetik. Különösen kiemeljük, hogy a kereskedelmi tantárgyakban: **ugymint „egyszerű és kettős könyvvelben, magyar és német levelezésben, ker. számtanban, váltótanban”**

érettségire is előkészítünk.

Június hó 1-én az összes tantárgyakban különösen gyors-, gép- és szépírással **új tanfolyam kezdődik.**

Egész nyáron át nyitva. — Beíratások naponta! A tanfolyam vezetője:

DONÁT KÁROLY
Szabadság-utca 3.

FOGAKAT

Ép gyökerek bennhagyásával művészi kivitelben szájpadiás nélkül is készít kitűnő hirnevű **vizsgázott**

Fogtechnica
Dr. DEAKNÉ

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
Fekete Sással szemben

TÁVIRÁTOK

Megtámadott hadipénztár.
Nagyhalmács, jun. 28.

Az itt állomásozó 31-ik gyalogezred hadi pénztárát az éjjel 4 parasztleány ki akarta rabolni. A

pénztárt őrző katonák sortüzet adtak és a rablókat elfogták. Az elfogott emberek közveszélyes és már rég keresett betörők.

Bulgaria aláveti magát a döntésnek.

Bukarest, junius 28.

A déli órákban a lapok rendkívüli kiadásban jelentek meg azzal a hírrel, hogy Bulgária elfogadta a döntő bíróságot.

A „General Ignatieff” szállítóhajó, amely orosz lobogó alatt jött és kétségtelenül fegyvereket és municiót szállít, olyan ürügy alatt, hogy gépén hiba esett, a Dunán horgonyt vetett.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.24
Buza 1914. áprilisra	— — —	11.73
Októberi rozs	— — —	8.86
Juliusi tengeri	— — —	7.55
Aug. tengeri (1913)	— — —	7.73
Tengeri 1914 májusra	— — —	7.36
Októberi zab	— — —	8.51

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	817.50
Osztrák hitelrészvény	—	621.50
4 ^o /o-os koronajár. dék	—	81.25
Osztr. magy. államv.	—	711.—
Jelzálogbank	— — —	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	508.—
Hazai bank	— — —	280.—
Magyar bank	— — —	538.50
Keresk. bank	— — —	3630.—
Rimamurányi	— — —	687.50
Salgótarjáni kőszén	— — —	745.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1024.—
Közuti vasut	— — —	638.50
Városi villamos	— — —	357.—
Adria	— — —	537.—
Atlantika	— — —	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 49	9 50	2 19	4 39	8 11
V.-Velence >	7 59	10 00	2 29	4 49	8 22
Rontó >	8 16	10 16	2 46	5 06	8 42
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 44

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	ind.	8 59	10 59	3 29	7 11	9 29
Püspökfürdő ind.						
Rontó >	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34	
V.-Velence >	9 17	11 19	3 47	7 31	9 46	
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 57	7 41	9 57	

Vasárnap és ünnepen egy külön vonat közlekedik, mely Nagyváradról indul d. e. 11:45 perckor, Püspökfürdőbe érkezik d. u. 12:15 perckor, Püspökfürdőből indul d. u. 12:50 perckor Nagyváradra érkezik d. u. 1:21 perckor.

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 01	2 30	4 50	8 31
V.-Velence >	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó >	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	ind.	8 40	10 39	3 10	6 50	9 10
Félix-fürdő ind.						
Rontó >	8 47	10 46	3 17	7 08	9 17	
V.-Velence >	9 00	10 59	3 30	7 20	9 30	
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 40	7 30	9 40	

Vasárnap és ünnepen ezenkívül indul még egy vonat a Félix-fürdőbe délelőtt 11 óra 54 perckor és onnan vissza Nagyváradra érkezik 12 óra 33 perckor.

* Csak kezdetleg szeptember 15-ig közlekedik.

Osztalék kifizetése

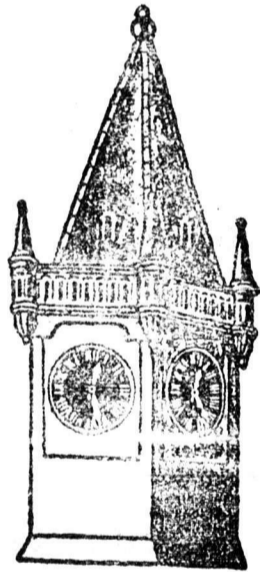
A nagyváradi-belényes-vaskohi vasút törzsrésztvényeinek múlt évi osztalékát, **részvényenként 7 koronával**, a Nagyváradi Takarékpénztár fizeti ki, f. é. július hó 1-től kezdve, az esedékes szelvény beszolgáltatása ellenében, Nagyvárad, 1913. június 27.

Az igazgatóság

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégebb és legmegbízhatóbb toronyóra készítő telepe. Olcsó árak, több évi jótállás. **Villanyerő berendezés.**

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küld.

CSÉPLÉSHEZ!!

gőzekéhez és mindennemű ipari celokra leggazdaságosabb elsőrendű :: **SZENEBEN** :: előnyös ajánlattal szolgál azonnal és későbbi szállításokra

UJVÁRI JOZSEF

szénnagykereskedő

Nagyvárad, Uri-utca 14. Interurbán 431.

Nagyvárad város katonai ügyosztálya.

14501—1913. szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város katonai ügyosztálya részéről közhírré teszem, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter ur által, a cs. és kir. közös hadseregbeli és hadapródiskolákban magyar honos ifjak részére fenntartott és az 1913—1914. iskolai év kezdetén betöltendő magyar állami alapítványi, magánalapítványi és tandíj fizetéses helyekre kibocsátott pályázati hirdetmény a fenti ügyosztály II. em. 31. számú szobájában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

Nagyvárad, 1913. június 10.

Eleméry Ferenc,
katonaiügyi tanácsnok.

TYUKSZEM,

bőrkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN” használata után. Üvege 1 korona, postadíjjal 1-40 kor. Három üveg bérmentve 3 K.

EXCELSIOR

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljzadást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1-40 K, 3 doboz bérmentve 3 kor.

HIZLALÁSRA LEGALKALMASABB
40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4³/₄ kiló ára, mely hónapokig elég 5 korona 80 fillér utánvétellel bérmentve. Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr FLESCHE „Korona”-gyógyszertára Győr 99.

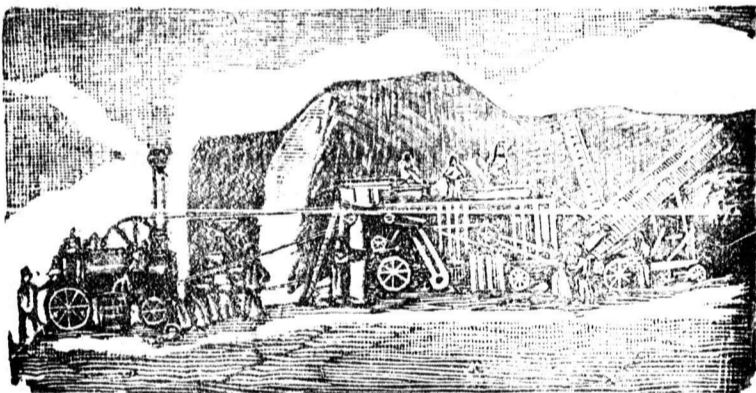
A Szent László-nyomdában

az egyházmegyei főtanfelügyelőség által a róm. kath. népiskolák számára összeállított minta szerinti

Heti órarend-ek

már kaphatók és pedig:

A) teljesen osztott iskolák számára (minden egyes osztály külön-külön) dbja	16 fill.
B) részben osztott (két osztály együtt) iskolák számára	20 fill.
C) részben osztott (három vagy négy osztály együtt) iskolák számára	20 fill.
D) csztatlan (hatosztály együtt) iskolák számára	20 fill.

Csordás József

villanyerőre berendezett

gépjavító telepe

NAGYVÁRAD

Templom-u. 7.

Ajánlja gépjavító telepét, malomberendezések, rézöntés, henger rovátkálás, esztergályozás és minden e szakmába vágó munkának a legpontosabb elvégzésére.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és pudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA **Gegenüber dem Rudolfsplatz.** Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-pudert és **kölniviz-szappant**, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

Legolcsóbb bevásárlási források:

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut. Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkel órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszereműeket, kina-ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50% engedmény.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos

Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. **Takarék** tűzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.

Jenny Jenő

órás, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 39. sz.** Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölközök.

Tanuló felvétetik.

Táray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUZ JÓZSEFNÉL

Akadémia-u. 1. sz.

Deutsch Simon

bútor-asztalos Ór-u. 6.

Elvállal olesó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megjelenek.

Petry Árpád

órás- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemű műszerész munkák szakzerű javítása elfogadtatik.

Uj keztüis és sérvkötő készítő!!

Keztük mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készítettnek. Bál i keztük 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöltetnek. **Ruganyos sérvkötők 4 korona.**
HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

Uj vendéglő

étterem és sörcsarnok.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. érd. közönséget, miszerint Kapuczinus-utca 1. szám alatt mai nap

„**Oroszlánhoz**“ címzett vendéglő étterem és sörcsarnokomat **megnyitottam.**

Kitünő magyar konyha, **érmelléki borok**, elsőrendű **kőbányai és à la pilseni sörök.** Szives pártfogását kéri

Popovits Sándor

vendéglős.

Cigányprimás!

„Király Ernő mulat“ ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros dupla gramofon hanglemezek, azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sírni“, „Futóbolond“, „Temetés volt a faluban“ stb. Darabja 2-50 fill. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül csakis

Wagner

„Hangszer-Király“-nál kaphatók. — Budapest, József-körút 15. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. Legolcsóbban javít! — Lemezsere ingyen! — Kérjen nagy fényképes árjegyzéket. — **Óvás!** Figyelem a „Wagner“ névre es a 15. házszámra.

Kiadó azonnal garzon fiatal embereknek elegánsan berendezett modern butorozott utcai szoba, esetleg teljes ellátással is, Erzsébetligettel szemben, III-ik ház, 2-ik ajtó.

Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz- és viaszkereskedése

Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság es a n. é. közönség részére **templomi viaszgyertyáimat**, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akác-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézeskalács különlegességeket. Tisztelettel

Fröhlich József.

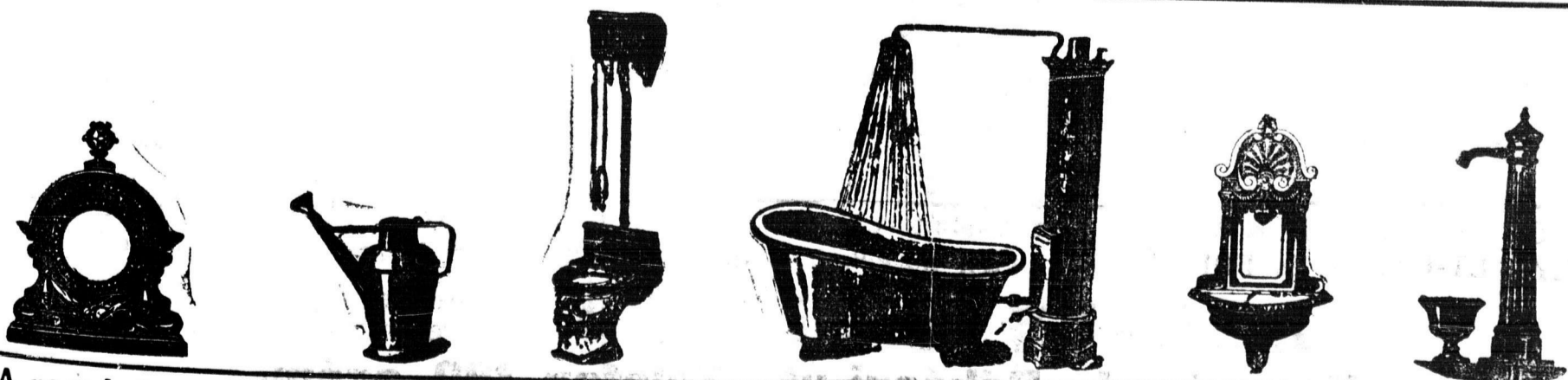
Telefon 907.

Telefon 907

BALOGH JÁNOS bádogos és vízvezeték berendező telepe

Nagyvárad, Széles-utca 44. Telefon sz. 488.

Uri- és Szaniszló-utcákkal szemben.

A nagyérdemű közönség figyelmét, tisztelettel felhívom 18 év óta fennálló jónévű üzletemre, ahol e szakmába vágó mindennemű munkálatokat ugymint eddig, a legpontosabban és lelkiismeretesen teljesítem. Nagybecsű megrendelőim támogatását kérve

kiváló tisztelettel
Balogh János.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes pénztárszekrények (safes) bérbeadása.

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénztárszekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önunaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű

sérv kötéit,

szuzpenzoriumok feesken-dők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálak, bidég,

anatómiai

sérvkötők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és mű-

végtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. Külön **prébaterem női és férfi kiszolgálására.** Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.

LÉVAI MÁRTON

r.-t.

sirkőraktára és
kőfaragó telepe

Nagyvárad
Rákóczi-u. 20.

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rossz szab vagy

nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről uja készítik. Valódi angolt szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Vas és rézbutorok

mai naptól kezdve igen jutányos árban kaphatók

a Rákóczi-ut 13. sz. alatti gyári raktárban.

MODERN IRODA BUTOROK,
PÉNZSZEKRENYEK, OKMÁNY-
SZEKRENYEK, IRÓGÉPEK
TELJES IRODÁK BERENDEZÉ-
SÉT stb. ELŐNYÖS RÉSZLET-
FIZETÉSRE IS SZÁLLIT AZ

Általános Kereskedelmi vállalat Nagy Sándor-utca 4.

Artézikutfuró vállalat

Wessely és Biró

Nagyszalonta.

Étterem megnyitás!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a **FEKETE SAS** éttermet átvettem s azt f. hó 28-án vasárnap

ünnepélyesen megnyitom,

mely alkalomra nem kimélve a nagy költségeket, a n. é. vendégeim szórakoztatására a hirneves debreczeni **VÖRÖS TÓNI és FIA** zenekarát szerződtettem. Kitűnő francia és magyar konyha izléses ételekkel, francia és belső di pezsgők, asztali fajborok és a hirneves **Pilseni sör** állandó friss csapolással áll a n. é. közönség rendelkezésére. A n. é. közönség számos látogatását kérem

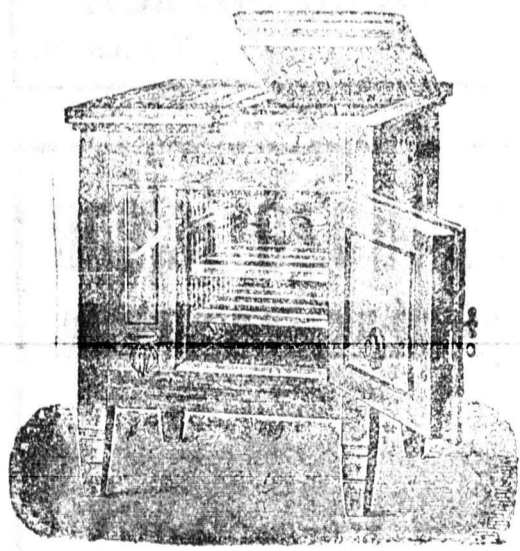
a Fekete Sas Étterem bérloje

brassói Greising J.

Abonensek elfogadtatnak. Kosztot házhoz is adok.

PONTOS KISZOLGÁLÁSI

MÉRSEKELT ÁRAKI

JÉGSZEKRÉNYEK kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, **FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK** asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek
vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.

Hímzés, Csipke áruk
nagy mennyiségben érkeztek;
igen olcsó árakban lesz eladva.
Méterje 2 fillértől feljebb.
Nyári keztyű párja 36 fill.
1000 drb. férfiling finom 1.94 f.
Harisnya és zsebkendő mindenárban.
Rákóci-ut 14. volt Apolló mellett.

LEGOLCSÓBB
és legjobb bevásárlási forrás
Özv. Kádár János-né
elsőrangu fűszer- és csemega kereskedése.
Mindenféle gazdasági cikkek, kötözőhárs, kékő, auto- és gépolajok és **auto-benzin nagy raktára** ::

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindenemű lakatos munkák, **vas-szerkezetek, vízvezeték** javítások és **takarék-tűzhelyek** elsőrendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése
ugymint: ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzók stb. **Láncoz kútaink** ugytartósság, mint vízemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmulnak. Mindenemű gépjavítások szak-szerűt. és gyorsan eszközölktenek.

Nagyváradai Kereskedelmi Csarnok.

A nagyváradai felső kereskedelmi iskola, amelynek érettségi bizonyítványa egy éves önkéntes katonai szolgálatra jogosít s amelynek eddig 1026 végzett növendéke elsőrendű kereskedői, gyári- és pénzügyi cégeknél, postai, táviró, pénzügyi, törvényhatósági és egyéb közhivatalokban nyertek alkalmazást,

1913. évi szeptember 1-én nyitja meg 26-ik évfolyamát.

Iskolánkat az 1912/1913 ik évében 274 rendes és 39 magántanuló látogatta, köztük 66 biharmegyei és 121 más törvényhatóságbeli, akik iskolánk igazgatója, dr Kováts S. János ur által ajánlott uri családoknál nyertek ellátást, sőt némely háznál szakoktatást is.

Az 1913-1914-ik évre a szabályszerű beiratások a következő sorrendben történnek:

1. Folyó évi június 29-én, 30 án, jul. 1-én, 2 án és 3-án az alsó osztályba, csak a nagyváradai és biharmegyei illetőségű tanulók iratkozhatnak be. **Előjegyzések nem fogadtatnak el, kivéven azoktól, akik igazolják, hogy a honvéd-hadapródiskolába való felvételre jelentkeztek. Az alsó osztályba oly tanulók, akik a középiskolák IV. osztályában javító vizsgálatra utasítottak, iskolánkban egyáltalában nem vétetnek fel.** Ugyancsak folyó évi jun. 29-én, 30-án, jul. 1-én, 2-án és 3-án, a középső és felső osztályokba csak azon tanulók vétetnek fel, akik a mi iskolánkban az alsó, illetőleg a középső osztályokat jó sikerrel végezték.

2. Folyó évi július 4-én és 5-én az alsó és középső osztályba nem nagyváradai vagy biharmegyei tanulók vétetnek fel, de csak azon esetben, ha a helybeli és biharmegyei illetőségűek, illetve a mi iskolánkban végzett tanulók által a szabályszerű létszám betöltve nem lenne.

3. Idegen tanintézetből iskolánk felső osztályában csak jöes vagy jó rendű tanulók vétetnek fel.

Figyelmeztetnek a helybeli és biharmegyei, valamint a mi iskolánkban alsó, illetőleg középső osztályokat végzett növendékei, hogy f. évi július hó 3-ig bezárólag saját érdekükben okvetlenül beiratkozzanak, nehogy azután felvendő idegenek által a szabályszerű létszám betöltetvén, kénytelenek legyenek más tanitőzetet felkeresni.

Minden egyéb tudnivalóról «Tájékoztató»-nk ad bő felvilágosítást, amelyet levelezőlapokon nyilvánított kívánságra az igazgató (lakik iskola-épület D.ák Ferenc-utca 3.) azonnal megküld.

Reismann Mór,
a fentartó testület elnöke.

Dr. Hoványi Géza,
iskolabizottsági elnök.

MIYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövetfü gönyök, bútor szövetek, papi és egyenruák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.
Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Ö. csász. és Apost. kir. Felsőének

legfelső felhatalmazása folytán.

A közös katonai

jótevény célokra szánt

Rendkívüli csász. kir. államsorsjáték.

Ez a sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben.

A főnyeremény **200.000** korona.

A húzás 1913 július 3-án fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vorderer Zollamts-strasse 5. sz. a., továbbá a lottógyűjtődekben, dohánytőzsdékben, adó, posta, táviróhivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztály).

A

jó bornak

nem kell czégér
mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésti borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfi fióktelep: Szöllős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott kar-
mantyus portlandcement csöveket az
összes szabványos méretekben és ahhoz való idom-
darabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint
portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementáru-
gyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását,
hidak és vízmedencék szakszerű
építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és**
költségvetéssel szolgál.

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.